

หนังสือ
AR **เทคนิค
การแกะสลัก
ลวดลายเทียน**

1
เล่ม

AR Book Techniques for Candle Carving 1

สุรัชย ศรีไส
Surachai Srisai

หนังสือ AR เทคนิคการแกะสลักลวดลายเทียน เล่ม 1

AR Book Techniques for Candle Carving 1

สุรัชชัย ศรีไส
Surachai Srisai

วิธีการดูภาพเคลื่อนไหว ในหนังสือ AR “เทคนิคการแกะสลักลวดลายเทียน เล่ม 1”

การดูภาพเคลื่อนไหวที่เป็นวิดีโอ ในหนังสือ AR “เทคนิคการแกะสลักลวดลายเทียน” เล่ม 1 เฉพาะหน้าที่มีสัญลักษณ์ AR ด้วยโทรศัพท์มือถือ หรือแท็บเล็ตที่เป็นระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ โดยดาวน์โหลดและติดตั้งโปรแกรม “Carving Candle AR Book” ฟรี จาก Google Play Store แล้วส่องไปหน้าที่มีภาพสัญลักษณ์ AR ก็จะเกิดเป็นวิดีโอภาพเคลื่อนไหวขั้นตอนการแกะสลักลวดลายต่างๆ

AR Book Access

To access the AR book, you can use your Android mobile phone or tablet PC. Firstly, you have to download and install a program called “Carving Candle AR Book” from Google Play Store for free. Then you can search for pictures with AR sign. You will reach to videos of candle carving.

สัญลักษณ์ AR

QR Code ดาวน์โหลดโปรแกรม

โครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

หนังสือ	AR “เทคนิคการแกะสลักลอยเทียน” 1
ผู้เขียน	สุรัชย์ ศรีใส
ผู้แปล	กิตติญา พรหมพา
พิสูจน์อักษรภาษาไทย	สุศักดิ์ ไพบูลย์สุขศิริ
พิมพ์ครั้งแรก	กันยายน 2561
จำนวนพิมพ์	500 เล่ม
ISBN	978-974-523-381-2
สงวนลิขสิทธิ์	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
จัดพิมพ์โดย	ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 85 ถนนสกลมารค์ ตำบลเมืองศรีไค อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 34190 โทรศัพท์ 0 4535 3148
สนับสนุนงบประมาณ	เงินอุดหนุนโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ประจำปีงบประมาณ 2561
พัฒนาแอปพลิเคชัน(AR Book)	ดร.สมปอง เวฬุวนาร
บันทึกภาพนิ่ง/วิดีโอ	สมร ศรีใส
ตัดต่อวิดีโอ	ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ
พิมพ์ที่	หจก.วิทยาการพิมพ์ 1973 ถนนผาแดง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000 โทรศัพท์ 045 240691-2 โทรสาร 045 240691

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

สุรัชย์ ศรีใส

เทคนิคการแกะสลักลอยเทียน. -- อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. 2561.

110 หน้า.

1. การแกะสลัก. 2. เทียน. I. ชื่อเรื่อง.

736.93

ISBN 978-974-523-381-2

Arts and Cultural Conservation Project, Ubon Ratchathani University

Book	AR Book: Techniques for Candle Carving 1
Author	Surachai Srisai
Translator	Kitiya Prompa
Proofreader (Thai)	Surasak Phiboonsuksiri
First published	September 2018
Amount of publish	500
ISBN	978-974-523-381-2
Copyright	Ubon Ratchathani University
Published by	Educational Technology Division, The Office of Academic Resources Ubon Ratchathani University, No. 85 Sathonlamark Road Muangsrikai, Warinchamrap, Ubonratchathani 34190 Thailand Telephone: +66 4535 3148
Funded by	Arts and Cultural Conservation Project, Ubon Ratchathani University for fiscal year 2018
Application (AR Book)	Dr. Sompong Valuvanathorn
Photographer/videographer	Samon Srisai
Video Editor	Educational Technology Division, The Office of Academic Resources
Printed	Witthaya Printing 1973 Limited Partnership Phadaeng road, Mueang Ubon Ratchathani, Ubon Ratchathani, 34000 Telephone : +66 45240691-2 Fax : +66 45240691

คำนำ

หนังสือ AR “เทคนิคการแกะสลักลวดลายเทียน เล่ม 1” ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ซึ่งสอดคล้องกับพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยข้อที่ 4 ทำนุบำรุงฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นและภูมิภาคอื่น ประกอบกับจังหวัดอุบลราชธานีมีประเพณีแห่เทียนพรรษาที่ยิ่งใหญ่ตระการตา ในช่วงเดือนกรกฎาคมของทุกปี ดั้งเดิมพรรษาของจังหวัดอุบลราชธานีมีความยิ่งใหญ่งดงาม วิจิตร อลังการ ด้วยจินตนาการและภูมิปัญญาช่างท้องถิ่น เพราะฉะนั้นการถ่ายทอดความรู้ด้านการแกะสลักเทียน จึงเป็นการอนุรักษ์ สืบทอด ภูมิปัญญาท้องถิ่น จนก่อเกิดเป็นแรงบันดาลใจที่จะผลิตหนังสือ “เทคนิคการแกะสลักลวดลายเทียน” ซึ่งได้รวบรวมเทคนิคการแกะสลักเทียนลวดลายต่างๆ ในงานศิลปะไทย มาถ่ายทอดให้อุณชนรุ่นหลังได้ใช้เป็นแบบอย่างในการศึกษาเล่าเรียนเบื้องต้น และนำไปประยุกต์ต่อยอดเป็นลวดลายใหม่ๆ ได้ดีต่อไป

หนังสือเล่มนี้ได้นำเทคโนโลยีการผลิตสื่อเสมือนจริง (AR : Augmented Reality Technology) ไว้ในเล่มเพียงดาวน์โหลดแอปพลิเคชันลงในโทรศัพท์มือถือ หรือแท็บเล็ตที่ใช้ระบบแอนดรอยด์ แล้วส่องไปที่หน้าที่มีสัญลักษณ์ AR ก็สามารถรับชมวิดีโอทัศนในแต่ละขั้นตอนของหนังสือ ซึ่งเป็นมิติใหม่ของการผลิตสื่อยุคปัจจุบัน

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และครูบาอาจารย์ผู้สอนศิลปะไทยทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาจนสามารถถ่ายทอดความรู้ผ่านหนังสือเล่มนี้สู่อุณชนรุ่นต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้ จะมีประโยชน์กับผู้อ่านบ้างตามสมควร

(นายสุรัชย์ ศรีใส)

กันยายน 2561

Preface

The AR Book : Techniques for Candle Carving 1 is supported by Arts and Cultural Conservation Project, Ubon Ratchathani University. It is based on the main university's vision to maintain local and regional arts and culture. Moreover, there is well-known Candle Festival in Ubonratchathani Province every July. Carved candles of Ubonratchathani are large, beautiful, and charming by the local wisdom. Therefore, passing on the knowledge of candle carving is a way to maintain local wisdom. This supported the author to write “**Techniques for Candle Carving**” which provide techniques for candle carving in different designs. The book is useful for the beginners and can adapt to other designs.

This book applied Augmented Reality (AR) technology. You can download the application for your Android mobile phone or tablet PC. Then you can watch videos from the pictures with AR sign. It is an updated media at the present.

I would like to sincerely thank to my parents and teachers who have been taught me the knowledge that I can send it to people in the next generations. I hope this book is useful for readers.

Surachai Srisai
September 2018

สารบัญ/Contents

	หน้า/Page
คำนำ <i>Preface</i>	ก
สารบัญ <i>Contents</i>	ค
บทนำ <i>Introduction</i>	1
การแกะสลักลอยเทียน <i>Candle carving</i>	2
ลักษณะการใช้เครื่องมือแกะเทียน <i>Usage of carving tools</i>	3
ความรู้เรื่องขี้ผึ้ง หรือเทียน <i>Wax or candle</i>	4
ลายกระจิงตาอ้อย <i>Lai Kaa Jang Taa Ooi</i>	5
ลายกระจิงปฏิญาณ 1 <i>Lai Kaa Jang Pratiyan 1</i>	11
ลายกระจิงปฏิญาณ 2 <i>Lai Kaa Jang Pratiyan 2</i>	19
ลายกระจิงรวน <i>Lai Kaa Jung Ruan</i>	28
ลายประจายาม <i>Lai Pracham Yam</i>	37
ลายประจายามก้ามปู <i>Lai Pracham Yam Gam Pue</i>	43
ลายกระหนก 1 <i>Lai Kaa Nok 1</i>	50
ลายกระหนก 2 <i>Lai Kaa Nok 2</i>	58
ลายกระหนก 3 <i>Lai Kaa Nok 3</i>	65
ลายก้านขดออกช่อกระหนก <i>Lai Gankod Oacho Kaa Nok</i>	71
ลายก้านขดออกช่อหางโต <i>Lai Gankod Oacho Hangto</i>	79
ลายก้านขดออกช่อกระหนกหัวสิงห์ <i>Lai Gankod Oacho Kaa Nok Huasing</i>	87
สัตว์หิมพานต์ประกอบลายกระหนก <i>Himavanta creatures for Lai Kaa Nok</i>	96
บรรณานุกรม <i>References</i>	104
ภาคผนวก <i>Appendix</i>	105
ประวัติผู้เขียน <i>Author Biography</i>	109

บทนำ

จังหวัดอุบลราชธานี มีประเพณีแห่เทียนพรรษาที่ยิ่งใหญ่ มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ให้ความสนใจเข้าชมงานจำนวนมาก โดยมีประวัติความเป็นมา ดังนี้ เมื่อปี พ.ศ. 2444 จังหวัดอุบลราชธานีมีการจัดงานบุญบังไฟ ทุกหมู่บ้านจะนำบังไฟแห่มา รวมกันที่วัดหลวงริมฝั่งแม่น้ำมูล จากนั้นมีการจุดบังไฟ แล้วบังไฟตกลงมาถูกชาวบ้าน เสียชีวิต และในงานมีการดื่มสุรา ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท วุ่นวายไปทั้งงาน กรมหลวงสรรพสิทธิประสงค์ จึงสั่งให้งดเว้นการจัดงานบุญบังไฟในเขตเมืองอุบลราชธานี ให้จัดงาน ประเพณีแห่เทียนพรรษาแทน (สมคิด สอนอาจ. 2548 : 10)

งานประเพณีแห่เทียนพรรษาจังหวัดอุบลราชธานีมีความยิ่งใหญ่ ตระการตา มีวิวัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านรูปแบบและลวดลาย เดิมนำเทียนแท่งเล่มเล็กๆ มามัดรวมกันเป็นต้นเทียน แล้วใช้กระดาษสีพันรอบๆ เรียกว่า การมัดรวมติดลาย ต่อมา มีการหล่อเทียนต้นใหญ่ ประดับตกแต่งด้วยกระดาษสีเป็นลายไทยที่ต้นเทียนและฐานให้สวยงาม ในปี พ.ศ. 2502 นายคำหมา แสงงาม ได้ริเริ่มต้นเทียนประเภทแกะสลัก ขึ้นครั้งแรกให้แก่วัดบ้านกุดเป่ง จนได้รับรางวัลชนะเลิศในปีนั้น ช่างแกะสลักที่มีชื่อเสียง ในสมัยต่อมา ได้แก่ นายอุส่าห์ และนายสมัย จันทรวิจิตร ซึ่งเป็นพี่น้องกัน ได้เป็นแบบอย่างของช่างแกะสลักเทียนในปัจจุบัน (ประดับ ก้อนแก้ว. ม.ป.ป. : 16)

Introduction

Ubonratchathani Province has organized the big Candle Festival. There are thousands of international and Thai tourists visit the festival. It started in 1901, Ubonratchathani has organized a Rocket Festival which is called in Thai “Bun Bang Fai”. Every village sent rockets and gathered at a temple nearby the Moon River named “Wat Luang”. Unfortunately, someone was killed by the fallen rockets. Moreover, many people got drunk and there were fights at the event. Therefore, Prince Sarnbasiddhi Prasonga canceled the Rocket Festival and replaced by the Candle Festival (Somkid Sornart. 2005 : 30)

Candle Festival in Ubonratchathani is great and keeps developing in designs. In the past, villagers created a big candle by assembling small candles and wrapping by colored papers. The process is called “Mud Ruam Tid Lai”. Then there was candle molding and decorate colored paper with Thai patterns at the candles and bases. In 1959, Mr. Kamma Sangjam initiated candle carving for Wat Ban Kod Peng for the first time and won the first prize. The famous artists were brothers, Mr. Authai Chantharawijit and Mr. Samai Chantharawijit who were models for the present candle carving. (Pradup Konkeaw. no date of publication: 16)

การแกะสลักลวดลายเทียน

การแกะสลัก หมายถึง กระบวนการเชิงลบ คือการ “เอาออก” ซึ่งต่างจากการปั้นที่เป็นกระบวนการ “นำเข้า” การแกะสลักจึงเป็นการทำให้พื้นผิววัสดุเกิดมิติด้วยการแกะออกหรือเว้นไว้ เกิดเป็นเส้นให้เห็น และรับรู้ว่าเป็นภาพและลวดลายในลักษณะสองมิติ ดังนั้นการแกะสลักจึงเป็นการสร้างงานให้เกิดมิติเห็นเป็นภาพ และเรื่องราวต่างๆ เพราะฉะนั้นการที่จะแกะสลักลวดลายเทียนได้ ต้องมีพื้นฐานด้านการเขียนลายไทยมาพอสมควร จึงจะสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่สวยงาม เข้าใจเรื่องความสัมพันธ์ของเส้นสายลายไทยได้เป็นอย่างดี เรียนรู้เรื่องกระบวนการต่างๆ เช่น กระหนก กระจั่ง ประจำยาม ลายเครือเถา ลายก้านขด ฯลฯ จนสามารถนำมาประยุกต์รวมกันเป็นลวดลายที่สวยงามวิจิตรบรรจงได้ ซึ่งลวดลายต่างๆ ได้ถูกคัดลอกมาจากธรรมชาตินั่นเอง เมื่อเข้าใจเรื่องของลวดลายดีแล้ว ก็มาเรียนรู้ทำความเข้าใจเรื่องของมิติว่าส่วนใดของลายควรอยู่หน้าหรืออยู่หลัง ส่วนใดควรอยู่สูงหรืออยู่ต่ำ ถึงแม้ว่างานแกะสลักจะเป็นงานสองมิติก็ตาม แต่เราสามารถทำให้ผลงานเกิดระยะใกล้ไกลได้ มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความหนาของเทียนที่แกะสลัก

เครื่องมือที่ใช้ในการแกะสลักลวดลายเทียนมีหลายประเภท ล้วนเป็นเครื่องมือที่ช่างประติมากรขึ้นใช้เองตามความเหมาะสม และลักษณะการใช้งานของช่าง จึงไม่มีจำหน่าย ซึ่งมีลักษณะต่างๆ ดังนี้

Candle carving

Candle carving is subtraction which is a “taking off” procedure. It is different from modeling, addition that is an “adding” procedure. Carving creates dimensions from the leave out part of candle or the skipped areas. They become lines and provide stories in the two dimensions. To create the beautiful work, carvers or people who make carved candle have to learn or know about Thai patterns. To combine patterns together, they have to know about Thai lines very well and steps for each pattern like Ka Nok, Ka Jang, Pra Cham Yam, Krue Tao, Gankod, and so on. They also have to know about how to make dimensions; it is related to parts of candle carving such as back or front, and high or low position. Although the carved candle is the two dimensions work, carvers can create it to see from near or far view that depends on the thickness of candle.

There are different of candle carving tools and supplies. They are made and used for each purpose by the carvers. The tools and supplies are as shown in the pictures below.

ลักษณะการใช้เครื่องมือแกะเทียน

Usage of carving tools

เกรียง มีลักษณะคล้ายเกรียงฉาบปูนทั่วไป แต่มีขนาดเล็กกว่า ด้ามจับเหมาะมือ และมีหลายขนาด ตัวเกรียงทำด้วยเหล็กจะมีความบางแข็งแรง คม และแหลม เหมาะกับงานเจาะ เซาะ เทียนในรูปแบบต่างๆ

Trowel : a small trowel with the fit handle. There are different sizes. It was made by iron. It is very strong, slim, and sharp; it is suitable for digging and drilling.

เหล็กขูด มีลักษณะเป็นแท่งเหล็กโค้งงอ ตีส่วนปลายเหล็กให้แบนบาง มีความแข็งแรงเหมาะสำหรับงานขูดโดยเฉพาะ เช่น การขูดปรับพื้นให้เรียบ หรือเจาะเป็นร่องลึก มีหลายขนาด ใช้ในพื้นที่ที่มีขนาดแตกต่างกัน

Scraper : a tool with curve, slim and flat iron. It is suitable for scraping, flattening or digging. They are different sizes.

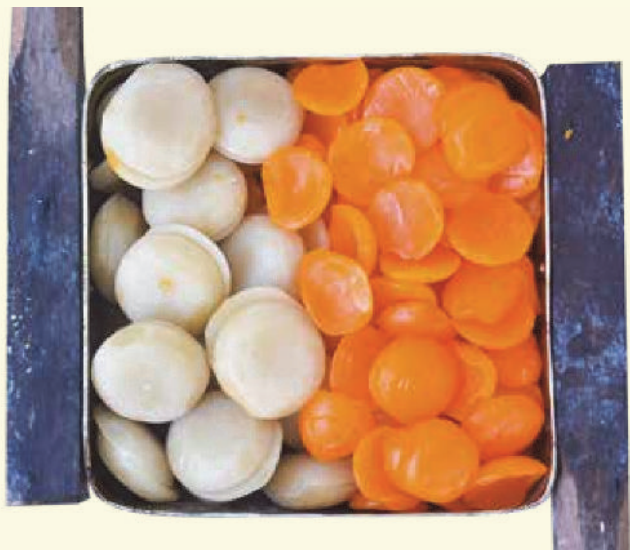

ความรู้เรื่องขี้ผึ้ง หรือ เทียน

ขี้ผึ้ง หรือเทียน มี 2 ประเภท ประดับ ก้อนแก้ว,
(2531 : 89)

- ❶ ขี้ผึ้งชนิดดี ราคาแพง ลักษณะมีกลิ่นหอม เหนียว ใช้เล็บมือจิ้มดู จะเป็นรอยลึก ไม่เปราะ หรือแตกง่าย สีเหลืองปนขาว ชุ่มฉ่ำ ไม่สอใส ก้อนมีขนาดโต ก้อนละ ประมาณ 1 กิโลกรัม
- ❷ ขี้ผึ้งชนิดไม่ดี ราคาถูก กลิ่นไม่หอม เนื้อขี้ผึ้ง ไม่เหนียว เปราะแตกง่าย สีส้มเข้ม ก้อนมีขนาดเล็ก รวมกันหลายๆ ก้อน เป็นถุงๆ ละ 1 กิโลกรัม

สิ่งสำคัญในการแกะสลักเทียน ควรใช้ขี้ผึ้งชนิดดี ทั้งหมด ซึ่งจะเป็นผลดีต่อคุณภาพของงานแกะ แต่ถ้ามี ทุนน้อย สามารถใช้ผสมขี้ผึ้งดี 5 ส่วน ต่อขี้ผึ้งไม่ดี 1 ส่วน ต้มให้ละลายเป็นเนื้อเดียวกัน

Wax or candle

There are two quality of wax or candle (Pradup Konkeaw. 1988: 89)

- ❶ Good quality wax: It is expensive. It smells good. The texture is strongly sticky. If you scarp by your fingernail, it will show depth and the wax will not crack. Good wax is mixed yellow and white. It is not transparent. It weighs a kilogram for each.
- ❷ Bad quality wax: It is cheap. The smell is not good. The texture is not sticky and easy to crack. It is orange and has small size. It usually sells in one kilogram for package.

It is important to use all good quality wax for candle carving. The works depend on the quality of wax. In case of having limited budget, it is manageable by melting wax in 5 good waxes to 1 bad wax proportion.

ลายกระจังตาอ้อย

Lai Kaa Jang Taa Ooi

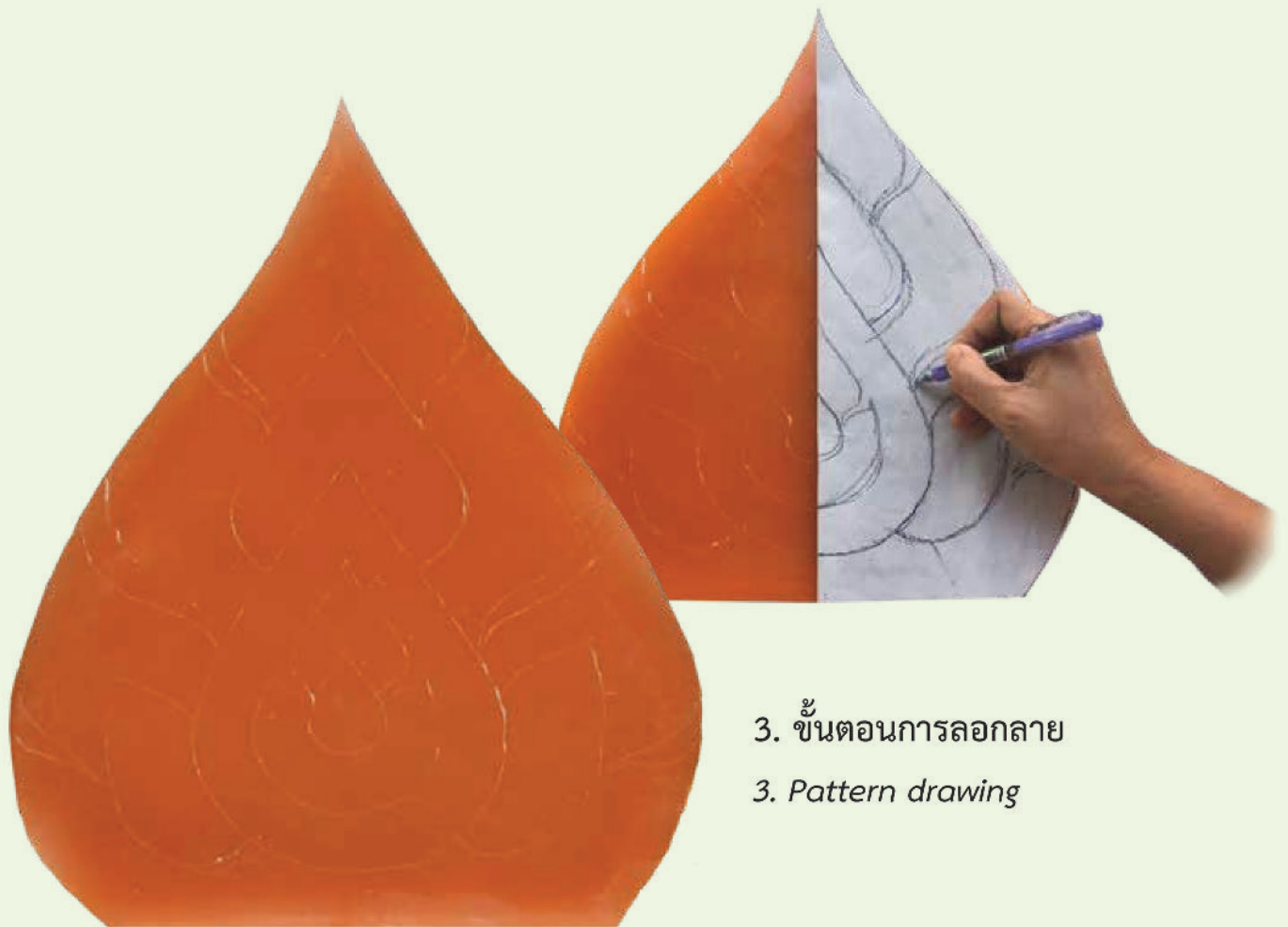
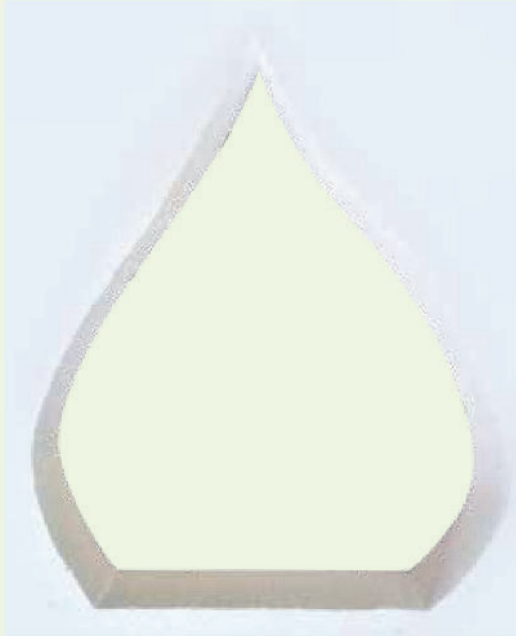
1. ขั้นตอนการออกแบบลายกระจังตาอ้อย

1. Design of Lai Kaa Jang Taa Ooi

2. ขั้นตอนการทำพิมพ์และหล่อเทียนเทพิมพ์

2. *Candle molding*

3. ขั้นตอนการลอกลาย

3. *Pattern drawing*

4. ขั้นตอนการแกะลาย

4. Carving

4.1 เชาะร่องส่วนที่เป็น
ดอกกระจี่เล็กตรงกลาง

4.1 *Slide a piece of wax
in the middle of
Dok Kaa Jang.*

4.2 บากลายกึ่งกลางขอบลาย
ทั้งสองด้าน

4.2 *Chip off the middle
of both edges.*

4.3 เชาะร่อง สอดไส้ลาย ทั้งกลีบด้านบน
และกลีบด้านซ้ายและขวาของลาย

4.3 Carve the line by adding three more
Dok Kaa Jang on the above, left,
and right parts.

4.4 บากหลังลายกึ่งกลางลายกลีบ
ด้านบน และกลีบล่างทั้งด้าน
ซ้ายและขวา

4.4 Chip off the middle of
the three parts.

กระจังตาอ้อย หลายๆ ตัว รวมกันเป็นกระจังที่มีความละเอียดสวยงามมากยิ่งขึ้น
Gathering of many Kaa Jang Taa Ooi become beautiful Kaa Jang.

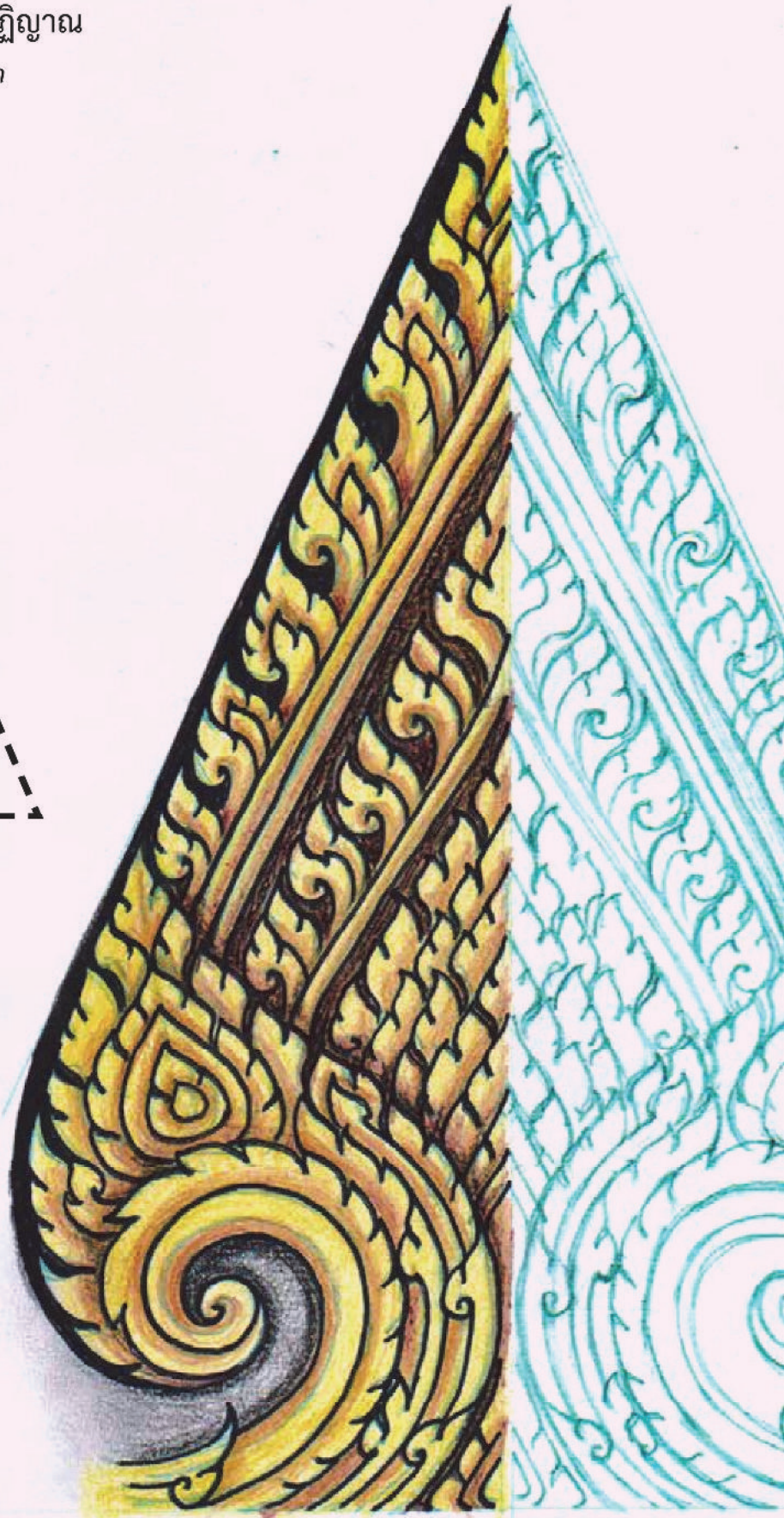
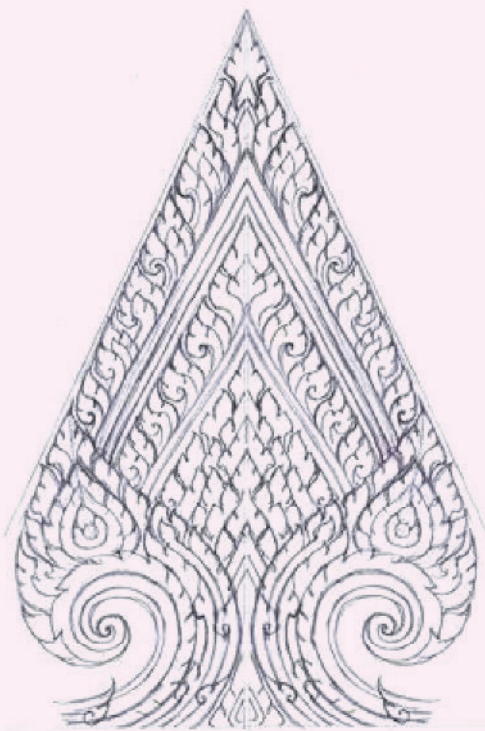
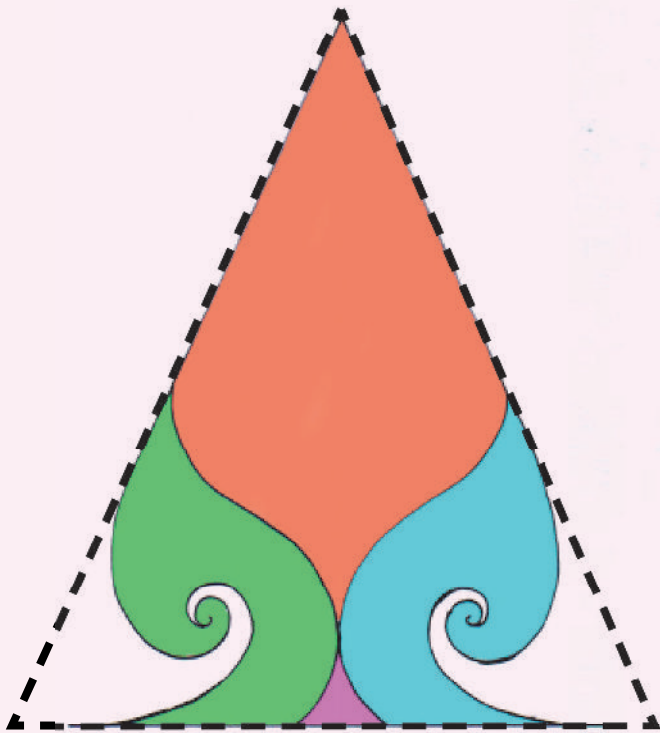

ລາຍກະຈັງປຣົງຍາວ 1

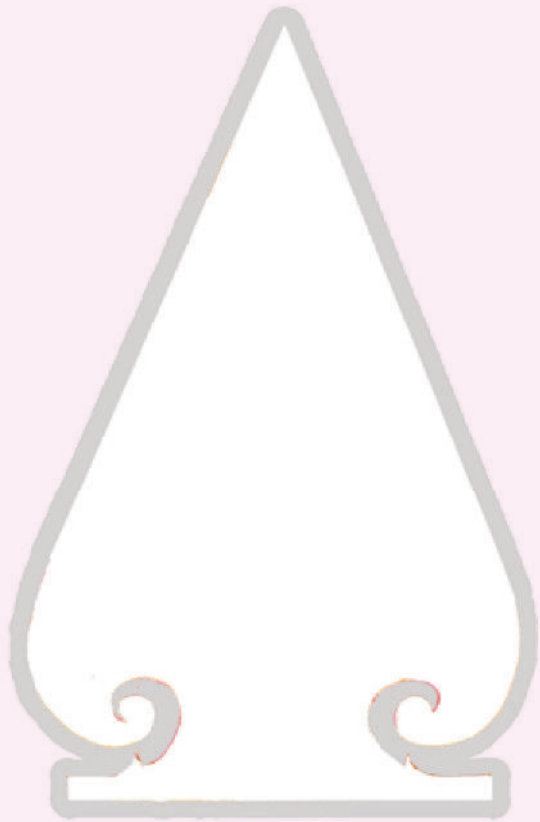
Lai Kaa Jang Pratiyan 1

1. ขั้นตอนการออกแบบลายกระจังปฏิญาณ

1. Design of Lai Kaa Jang Pratiyan

2. ขั้นตอนการทำพิมพ์
และหล่อเทียนเทพิมพ์
2. *Candle molding*

3. ขั้นตอนการลอกลาย
3. *Pattern drawing*

4. ขั้นตอนการแกะลาย

4. Carving

4.1 เซาะร่องลายตัวหงา 2 ตัว เพื่อแยกออกจากลายยอดจั่วสามเหลี่ยมด้านบน

4.1 Slide a piece of wax at the bottom part, the above part will be a triangle.

4.2 เซาะร่องใส่รายละเอียดลายตัวหงา 2 ตัว ตามแบบทั้งสองด้าน
4.2 Carve the two parts by following the pattern.

4.3 เซาะร่องใส่รายละเอียดลายจั่วสามเหลี่ยมด้านในสุด

4.3 Carve the middle of the triangle.

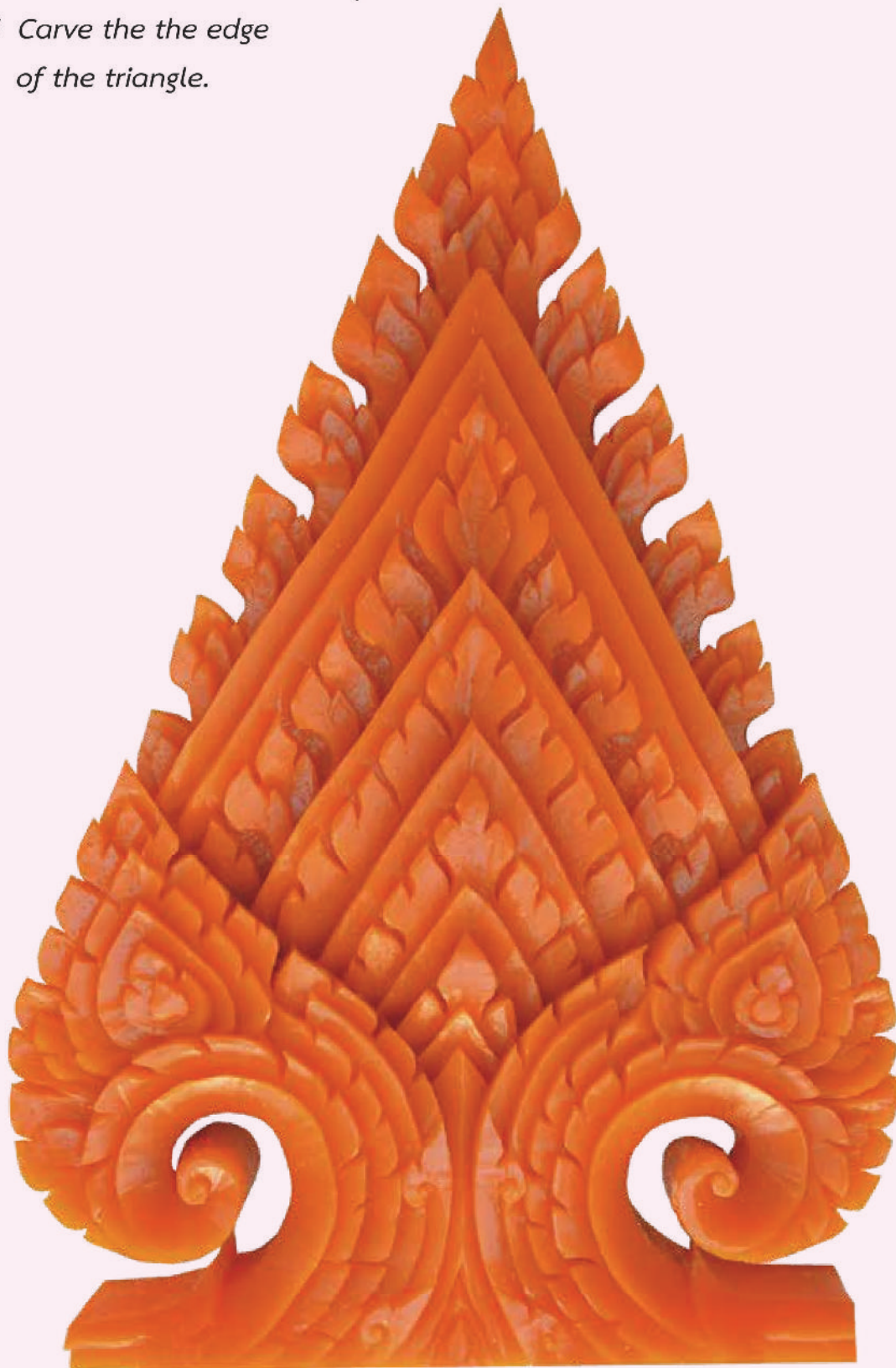
4.4 เซาะร่องใส่รายละเอียดลายจั่วสามเหลี่ยมด้านในชั้นที่ 2

4.4 Carve the second layer of the triangle.

4.5 เซาะร่องใส่รายละเอียด
ลายจั่วสามเหลี่ยมด้านนอกสุด

4.5 *Carve the the edge
of the triangle.*

ລາຍກະຈັງປຣົງຍາວ 2

Lai Kaa Jang Pratiyan 2

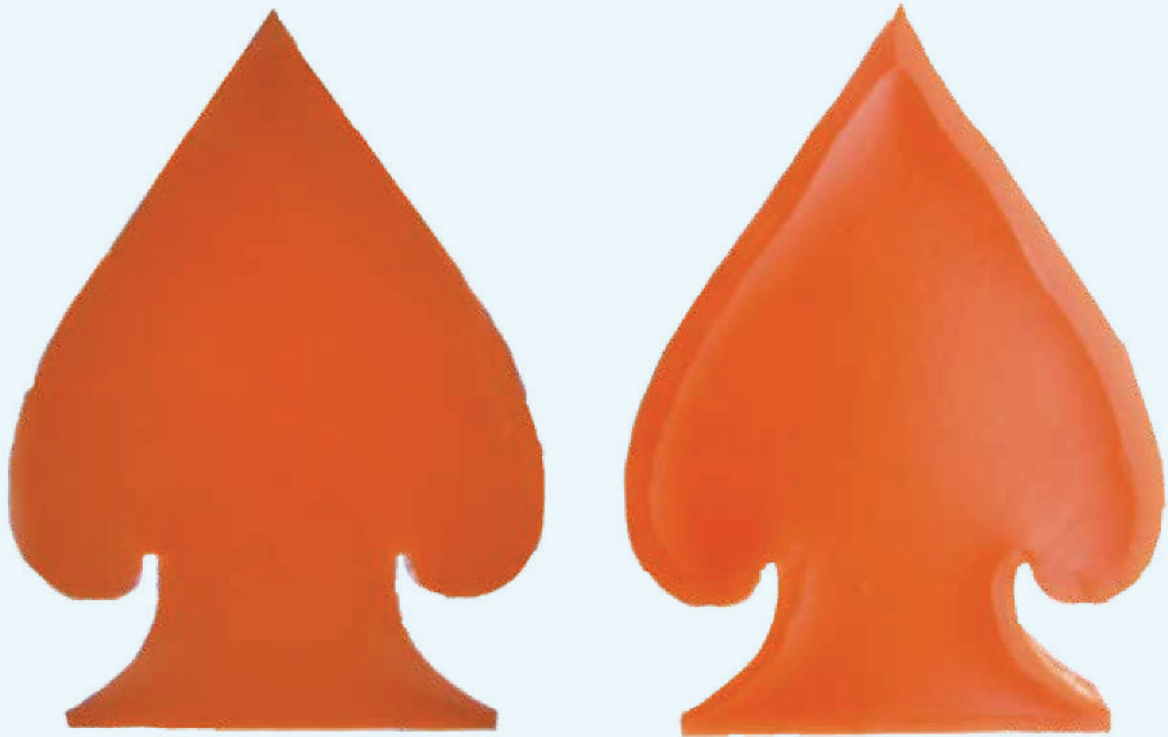
1. ขั้นตอนการออกแบบลายกระจั่ง ปฏิกุณ

1. Design of Lai Kaa Jang Pratiyan

2. ขั้นตอนการทำพิมพ์และหล่อเทียนเทพิมพ์

2. Candle molding

3. ขั้นตอนการแกะเทียน

3. Carving

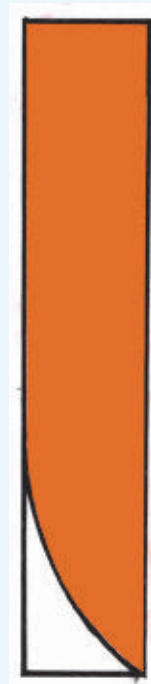

3.1 เซาะร่องลายตัวหงา 2 ตัว
เพื่อแยกออกจากลายยอด
จั่วสามเหลี่ยมด้านบน

3.1 Slide a piece of wax at
the edge, the above part
will be a triangle.

3.2 ปรับระนาบพื้นด้านล่างสุดของลายให้ลาดต่ำลง

3.2 Make a slope at the bottom area.

ภาพการปรับพื้นระนาบ
Picture of the slope

ภาพด้านข้าง
Picture of the edge

3.3 ปรับระนาบพื้นจั่วสามเหลี่ยมด้านบน ให้อกลายสูงลาดต่ำลงปลายเข็ด มองด้านข้าง อกผาย ปลายเข็ด

3.3 Make a slope of the edge of the triangle. The middle is bulging and the top is sharp.

ปลายเข็ด
The sharp top

ภาพด้านข้าง
The edge

อกผาย
The bulging middle

3.4 ลอกลายลงบนเทียน

3.4 Draw the pattern
to the wax.

3.5 แกะลายละเอียดตัวหงาทั้งสองด้าน
3.5 Carve the two lines on the left
and right sides.

3.6 แกะลายละเอียดส่วนยอดจั่ว 3 เหลี่ยมกระจัง ที่แบ่งเป็น 3 ช่วง

3.6 Carve the three layers of the triangle.

3.7 แกะลายละเอียดส่วนยอดจั่ว 3 เหลี่ยม
ตรงกลางด้านในสุด จนครบทั้ง 3 ส่วน
*3.7 Carve the line in the middle of the
three layers of the triangle.*

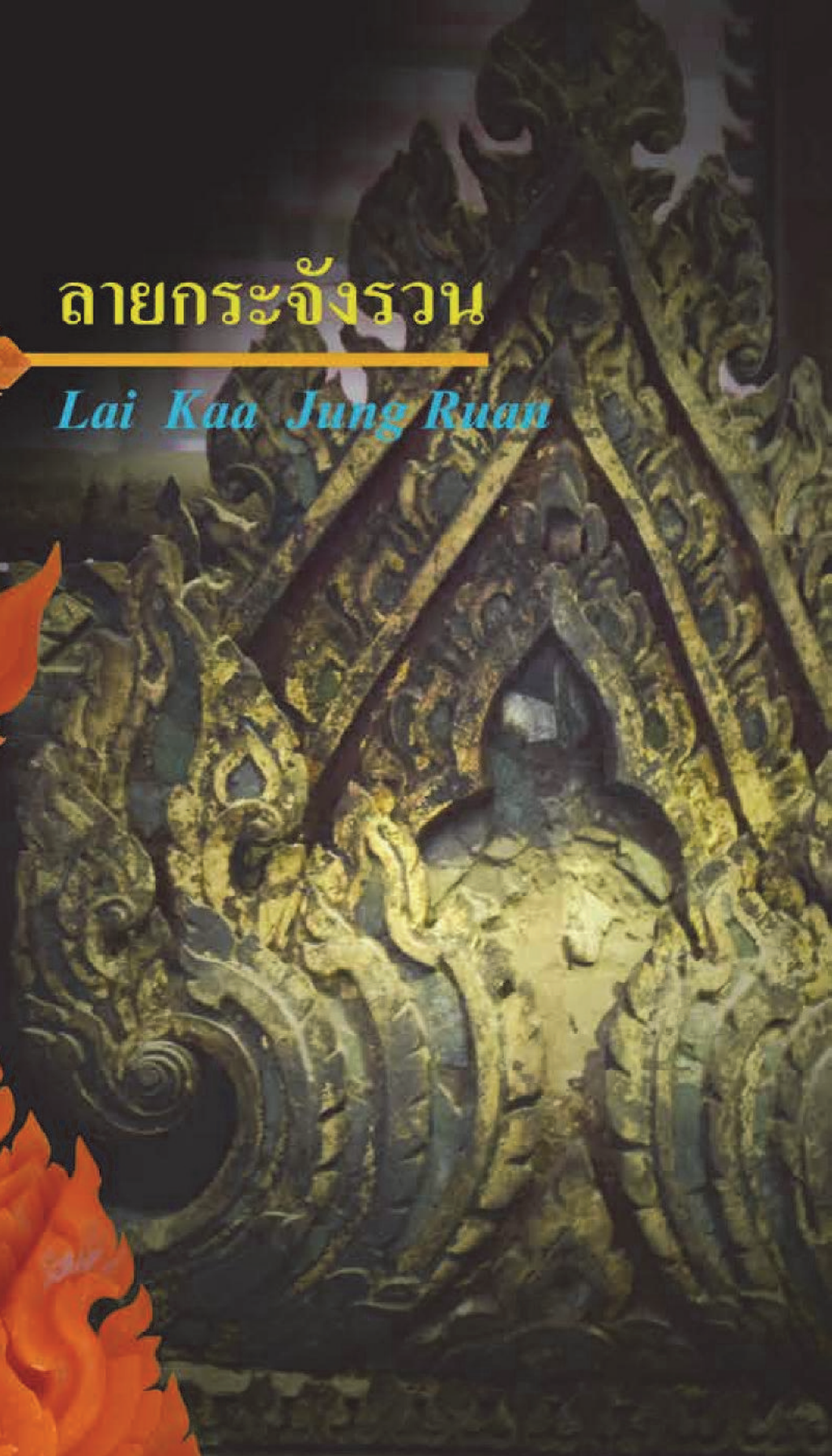

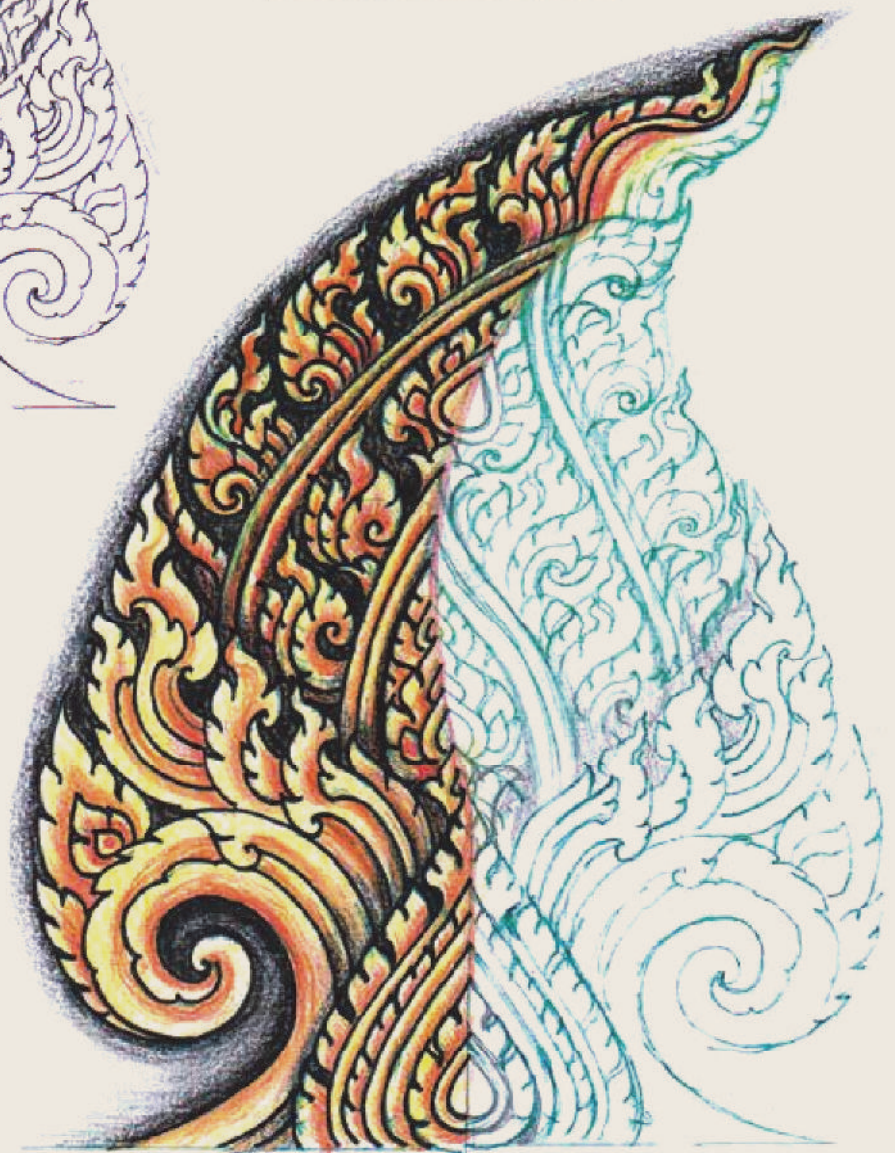
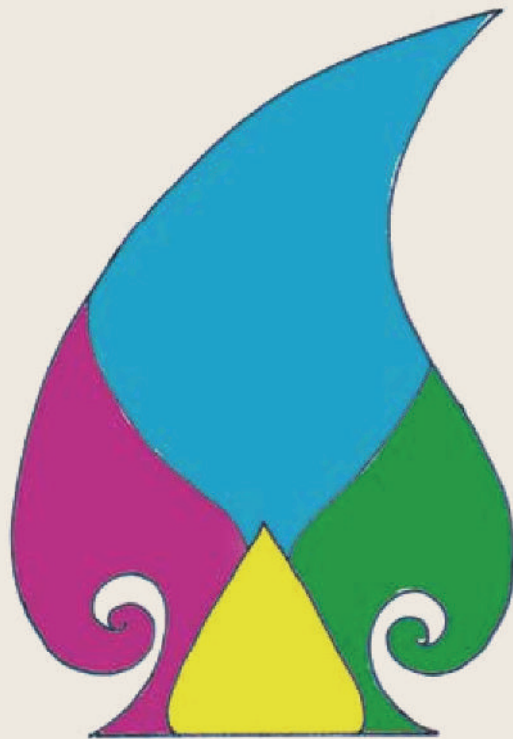
ลายกระจังรวน

Lai Kaa Jung Ruan

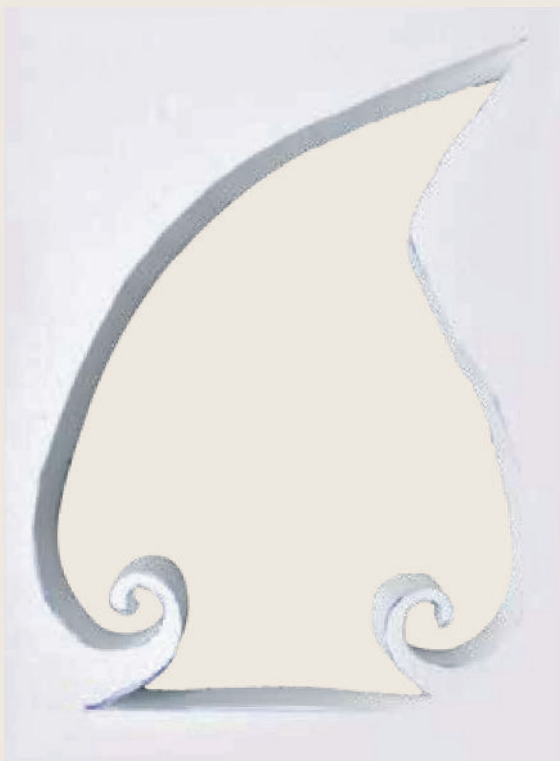
1. ขั้นตอนการออกแบบลายกระจั่งรวน

1. Design of Lai Kaa Jang Ruan

2. ขั้นตอนการทำพิมพ์และหล่อเทียนพิมพ์

2. Candle molding

3. ขั้นตอนการแกะเทียน

3. Carving

3.1 เซาะร่องลายตัวหงา
2 ตัว เพื่อแยกออก
จากลายยอดจั่ว
สามเหลี่ยมด้านบน

3.1 *Slide a piece of wax
at the bottom, the
above part will be
a triangle.*

ภาพด้านข้าง Edge

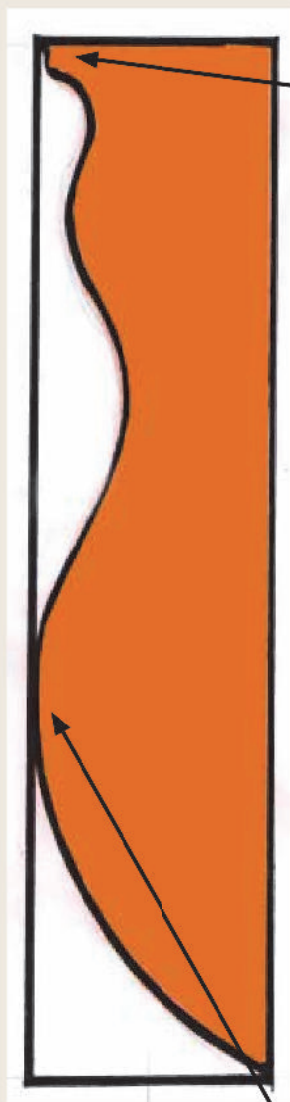

ภาพด้านหน้า Front

- 3.2 ปรับระนาบพื้นด้านล่างสุดของลายให้ลาดต่ำลง ทำให้ช่วงอกลายผายขึ้น พร้อมกับปรับระนาบส่วนยอดจั่วปลายลายให้พื้นสับตามแบบด้านข้าง
- 3.2 Make a slope at the bottom and the edge of the triangle, the middle looks bulging and make the curved top of the triangle.

ภาพด้านข้าง Edge

ภาพด้านหน้า Front

ปลายสะบัด

The curve at the tail

อกผาย

The bulging middle

3.3 ลอกลายลงบนตัวกระจิ่ง

3.3 Draw the pattern to the wax.

3.4 เชาะร่องลายกระจิ่งด้านล่าง
พร้อมแกะลายตัวหงาทั้งสองด้าน
ตามแบบ

3.4 Slide a piece of wax at the
bottom part and carve the
both sides.

3.5 แกะลายละเอียด
ตัวหงาทั้ง 2 ด้าน

3.5 Carve the both
side as the pattern.

3.6 แกะลายละเอียดกระจิงระหว่างตัวหงาทั้ง 2 ด้าน

3.6 Carve the both sides of the shade.

3.7 แกะลายละเอียดตรงกลางส่วนยอดจั่วสามเหลี่ยม
3.7 Carve the middle of the triangle.

3.8 แกะลายละเอียดตรงกลางส่วนยอดจั่ว สามเหลี่ยมชั้นที่ 2

3.8 Carve the second layer.

3.9 แกะลายละเอียดตรงกลาง ส่วนยอดจั่ว สามเหลี่ยม ชั้นที่ 3

*3.9 Carve the top of
the triangle.*

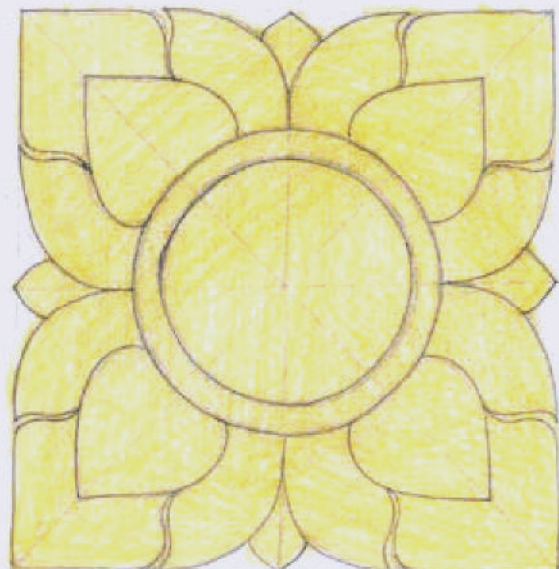
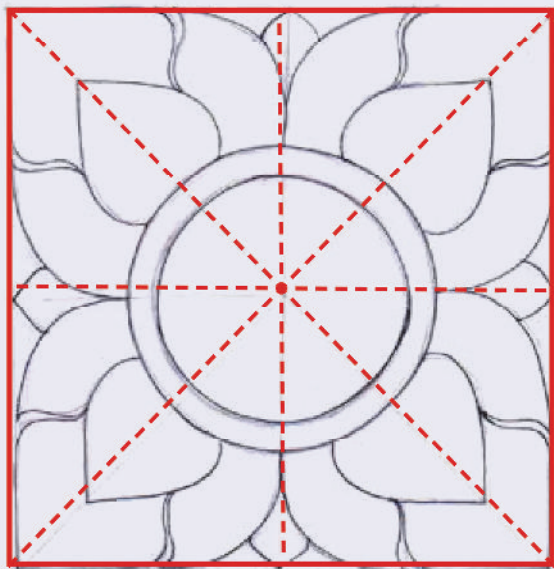
ลายประจำยาม

Lai Pracham Yam

1. ขั้นตอนการออกแบบลายประจำยาม

1. Design of Lai Pracham Yam

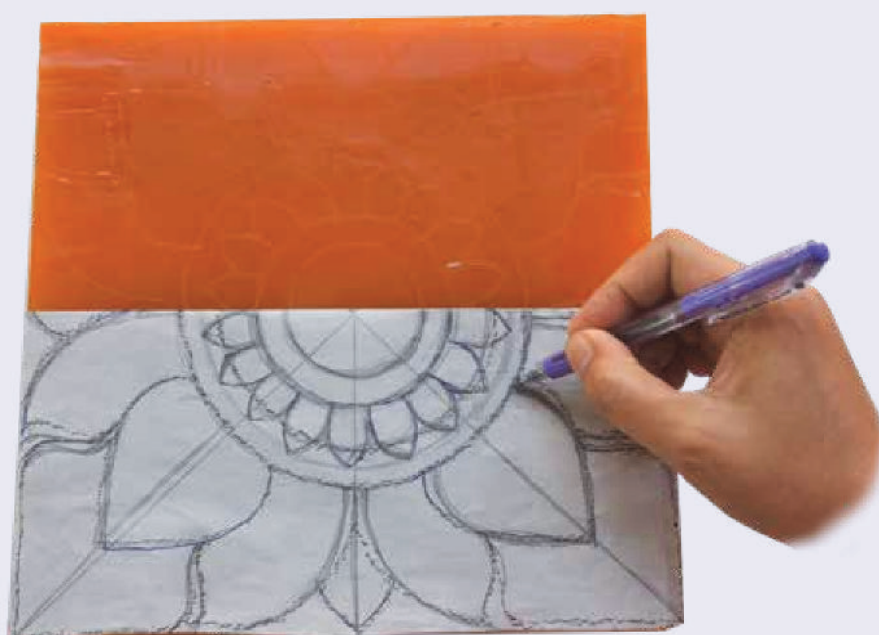
2. ขั้นตอนการทำพิมพ์ และหล่อเทียนพิมพ์

2. Candle molding

3. ขั้นตอนการลอกลาย

3. Pattern drawing

4 ขั้นตอนการแกะลาย

4. Carving

4.1 เซาะร่องลายวงกลมด้านใน

4.1 Make a circle in the middle.

4.2 แกะลายกลีบดอก

ประจำยามทั้ง 4 กลีบ

4.2 Carve the four petals
of Dok Pracham Yam.

4.3 แกะเจาะร่องไล่ด้านในกลีบดอก
และบากปลายกิ่งกลางทั้ง 2 ด้าน
ของกลีบ

4.3 *Slide the circle and chip
off the petals.*

4.4 แกะเจาะร่องไล่ด้านในกลีบดอก และบากปลายกิ่งกลาง 2 ด้านของกลีบทั้ง 4 กลีบ

4.4. *Slide pieces of wax inside the circle and chip off the four petals.*

4.5 แกะเจาะรูใส่ไส้ด้านใน
วงกลมดอก 2 เส้น

4.5 Make another circle
inside the big circle.

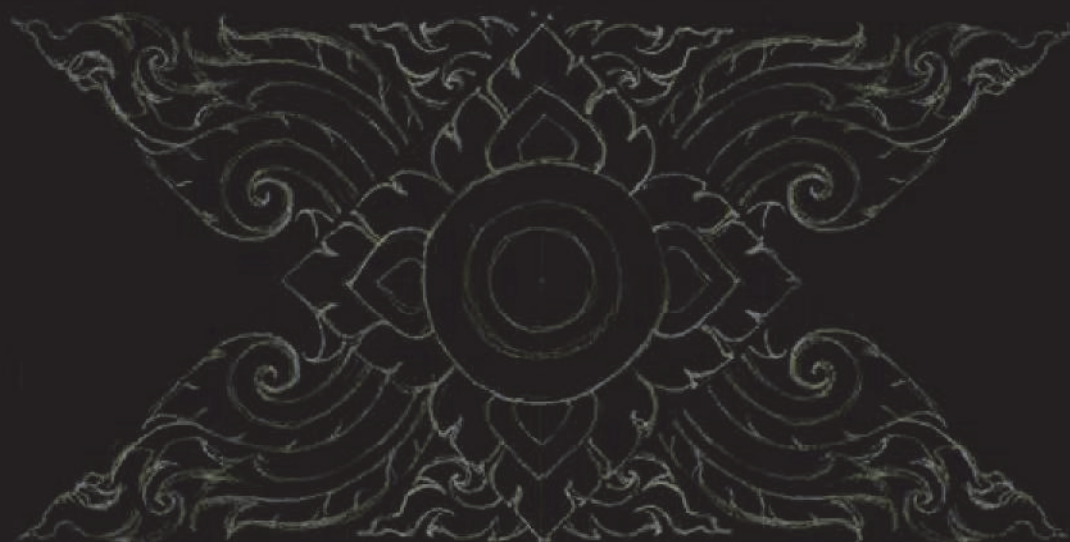

ใส่รายละเอียดลดทอนเพิ่มขึ้น
Carve as the pattern.

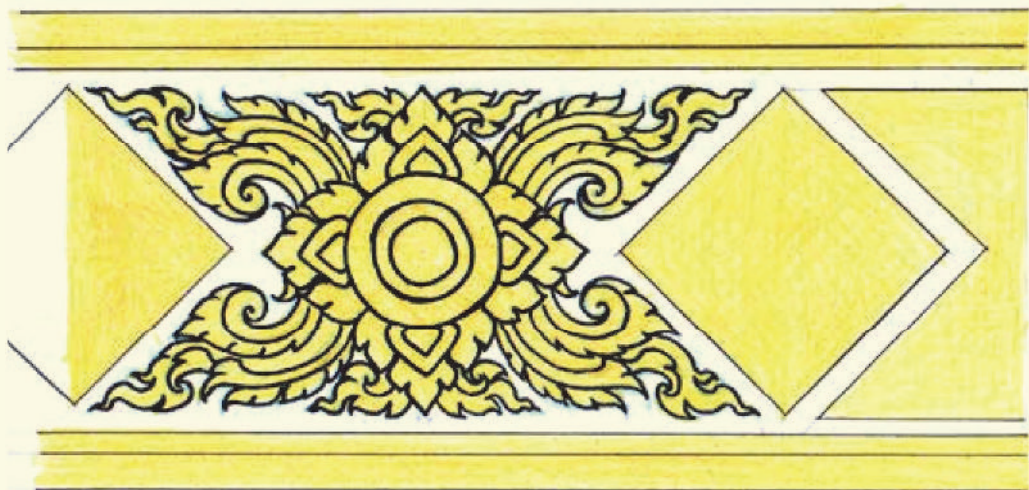
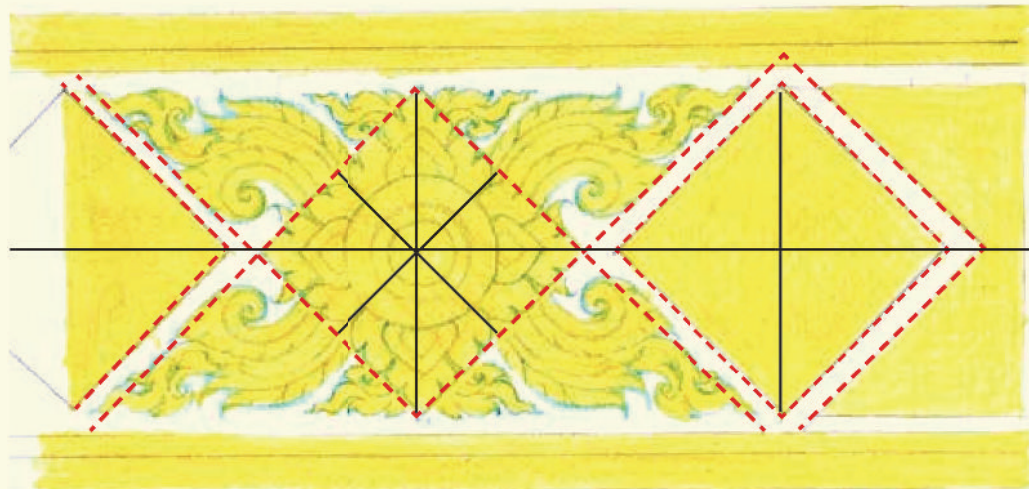
ลายประจํายามก้ามปู

Lai Pracham Yam Gam Pue

1. ขั้นตอนการออกแบบลายประจำยามก้ามปู

1. Design of Lai Pracham Yam Gam Puo

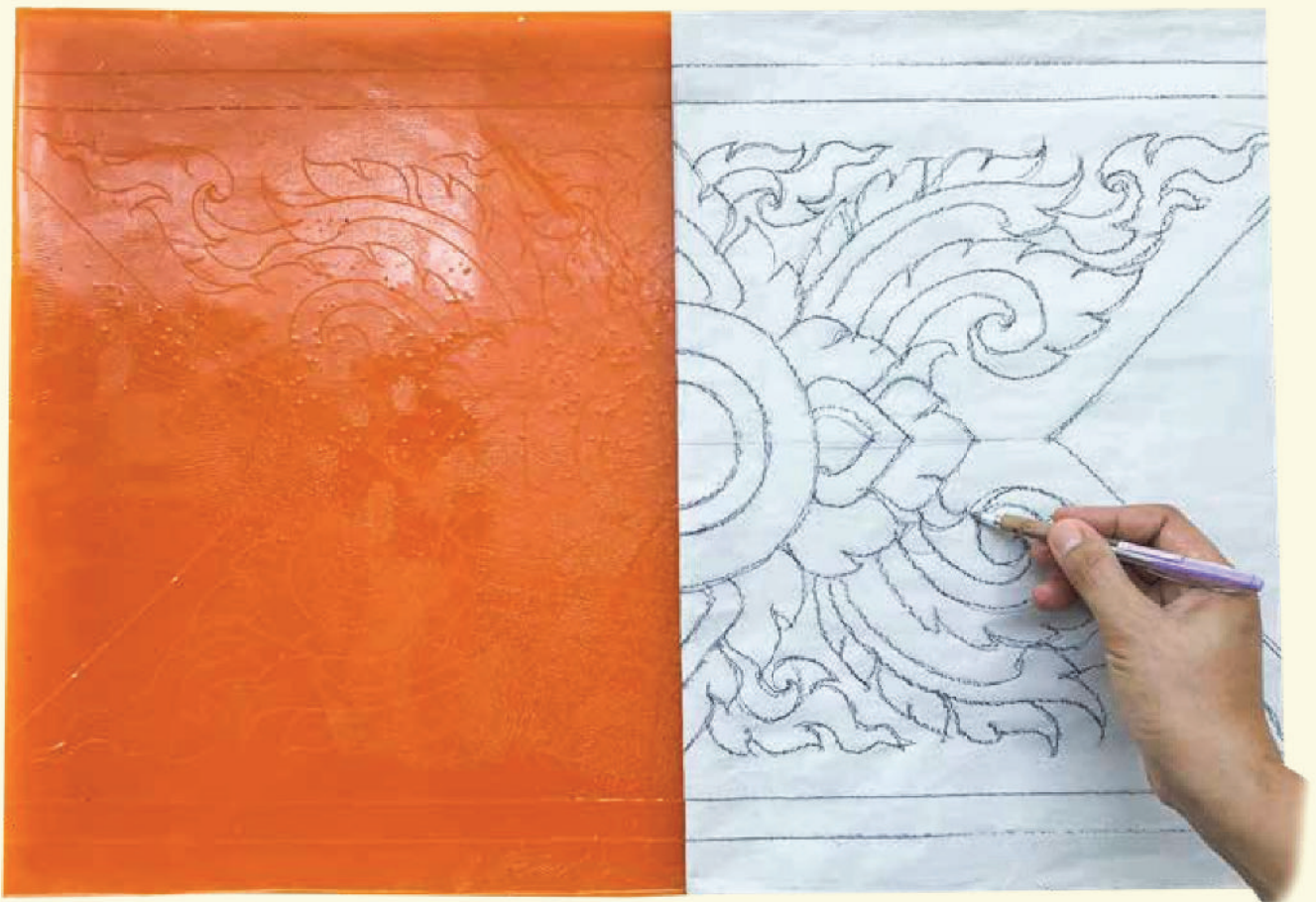
2. ขั้นตอนการทำพิมพ์ และหล่อเทียนพิมพ์

2. Candle molding

3. ขั้นตอนการลอกลาย

3. Pattern drawing

4 ขั้นตอนการแกะลาย

4. Carving

4.1 เซาะร่องพื้นลายออกให้เหลือเฉพาะตัวลาย

4.1 Cut the wax and leave only the work part.

4.2 เซาะร่องปรับพื้นให้ตัวลายกระหนกซ้อนอยู่ได้ลายประจำยาม เพื่อให้เกิดระยะพร้อมกับ การเซาะร่องเส้นลวดทั้ง 2 ข้าง ดังภาพ

4.2 Carve the line, the base is Kaa Nok and Pracham Yam is in the middle.

4.3 เซาะร่องลายวงกลมตรงกลาง

4.3 Make the circle in the middle of Pracham Yam.

4.4 แกะลายที่กลีบลายประจำยามทั้ง 4 กลีบ

4.4 Carve the four petals.

4.5 แกะลายกระหนกทั้ง 4 ด้าน

4.5 Carve the four sides of Kaa Nok.

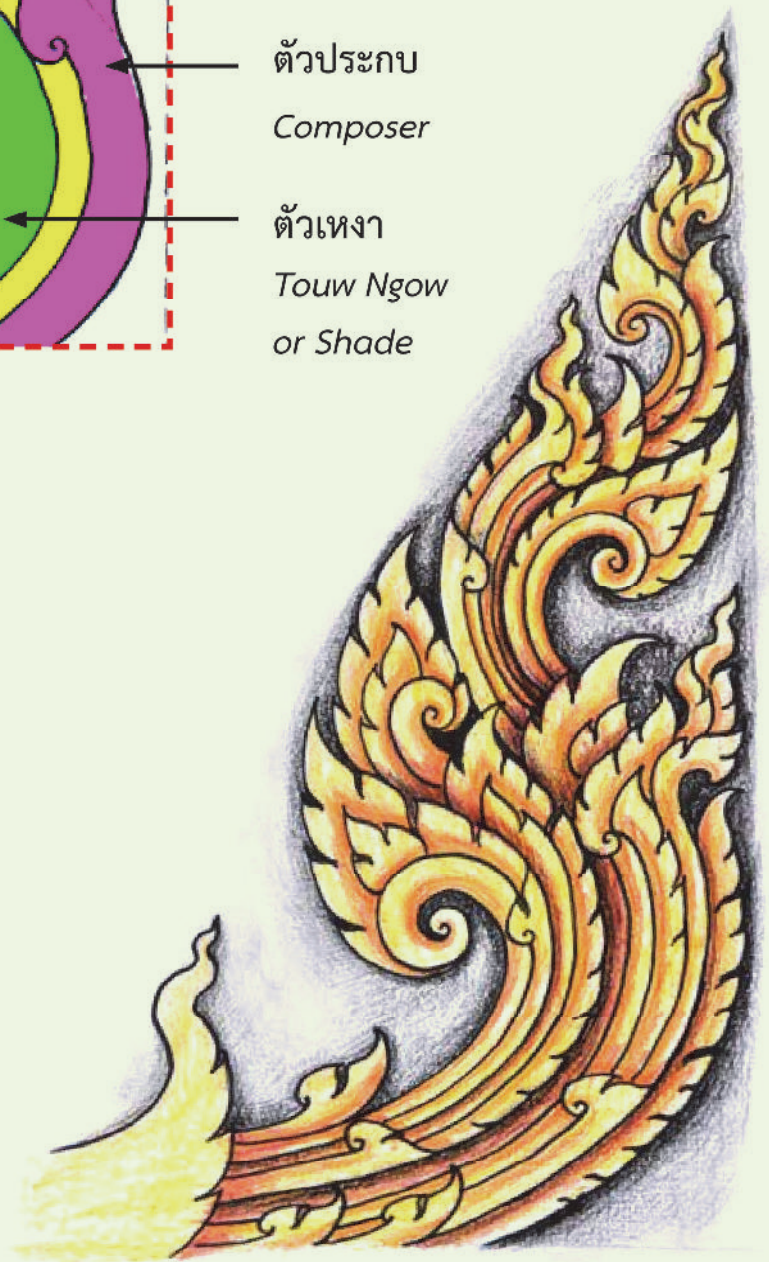
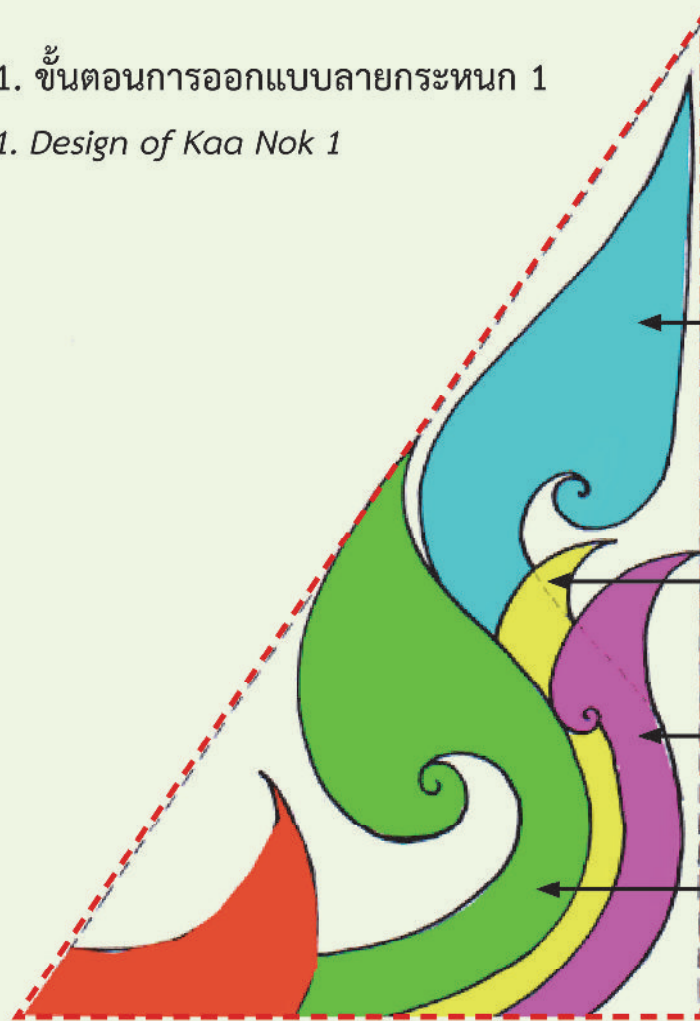
ลายกระหนก 1

Lai Kaa Nok 1

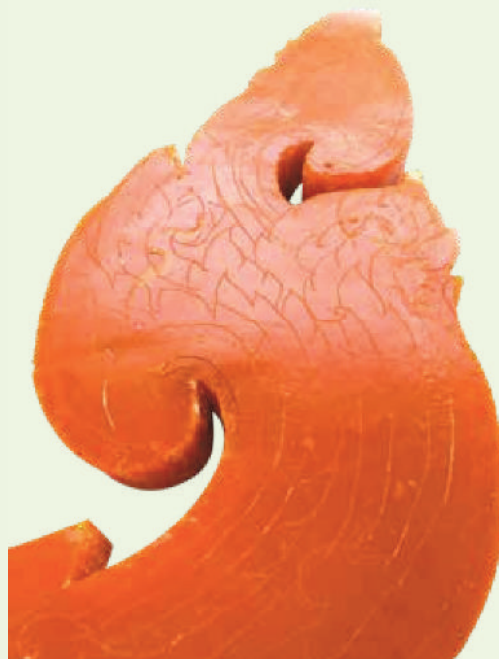
1. ขั้นตอนการออกแบบลายกระหนก 1

1. Design of Kaa Nok 1

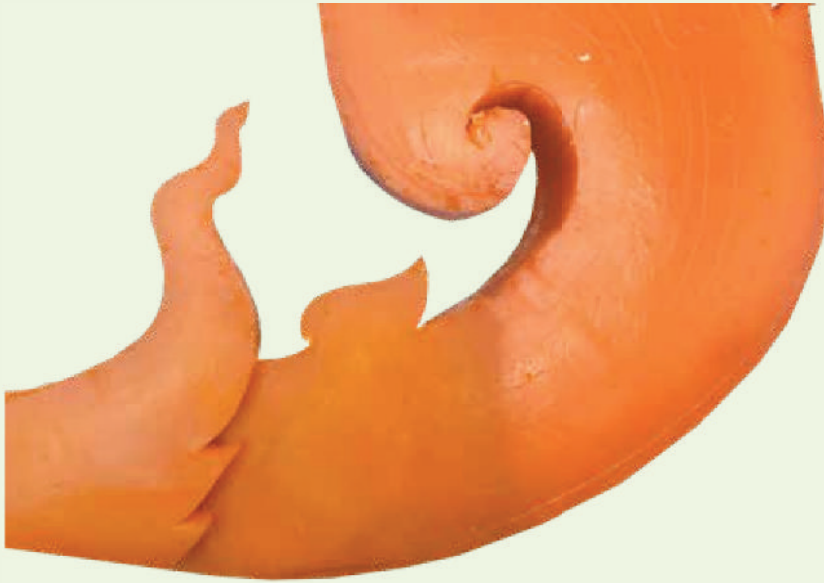
2. ขั้นตอนการทำพิมพ์ และหล่อเทียนเทพิมพ์

2. Candle molding

3. ขั้นตอนการลอกลาย

3. Pattern drawing

4. ขั้นตอนการแกะลาย 4. *Carving*

4.1 เซาะร่องลายตัวกาบ ด้านล่างออกจาก ตัวกระหนก

4.1 *Carve the husk.*

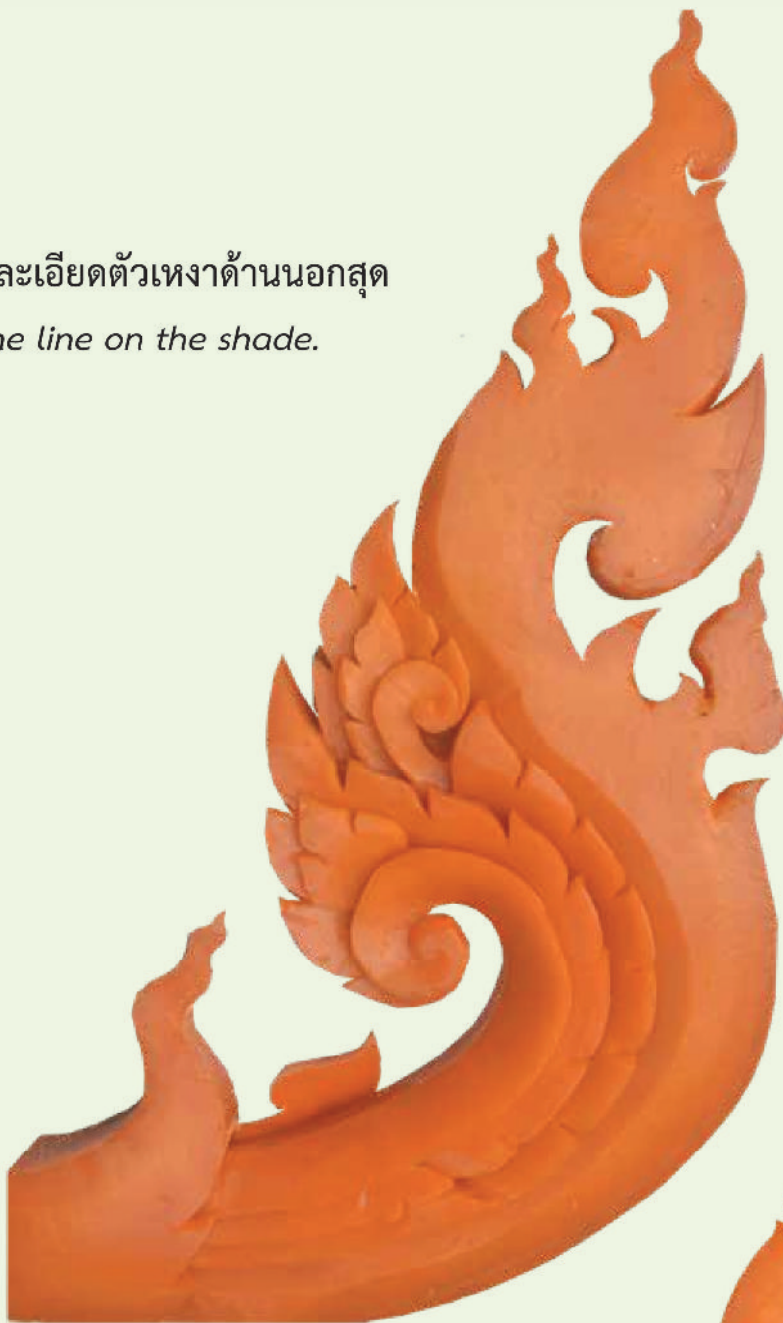
4.2 แกะลายตัวหงา ด้านในสุด

4.2 *Carve the
composer.*

4.3 แกะลายละเอียดตัวหงาด้านนอกสุด

4.3 *Carve the line on the shade.*

4.4 เซาะร่องแยกตัวประกบและกาบ
ออกจากตัวหงา

4.4 *Slide a piece of wax to
separate the shade from
the composer.*

4.5 แกะลายละเอียดตัวประกอบ และกาบ

4.5 Carve the line on the composer and the husk.

4.6 แกะลายละเอียดด้วยยอด ที่เป็น
ตัวกระหนกเล็กๆ อีกหนึ่งตัว
4.6 Carve the top as the pattern.

4.7 แกะลายละเอียดตัวกระหนก
ที่อยู่ยอดลาย

4.7 Carve the top of Kaa Nok.

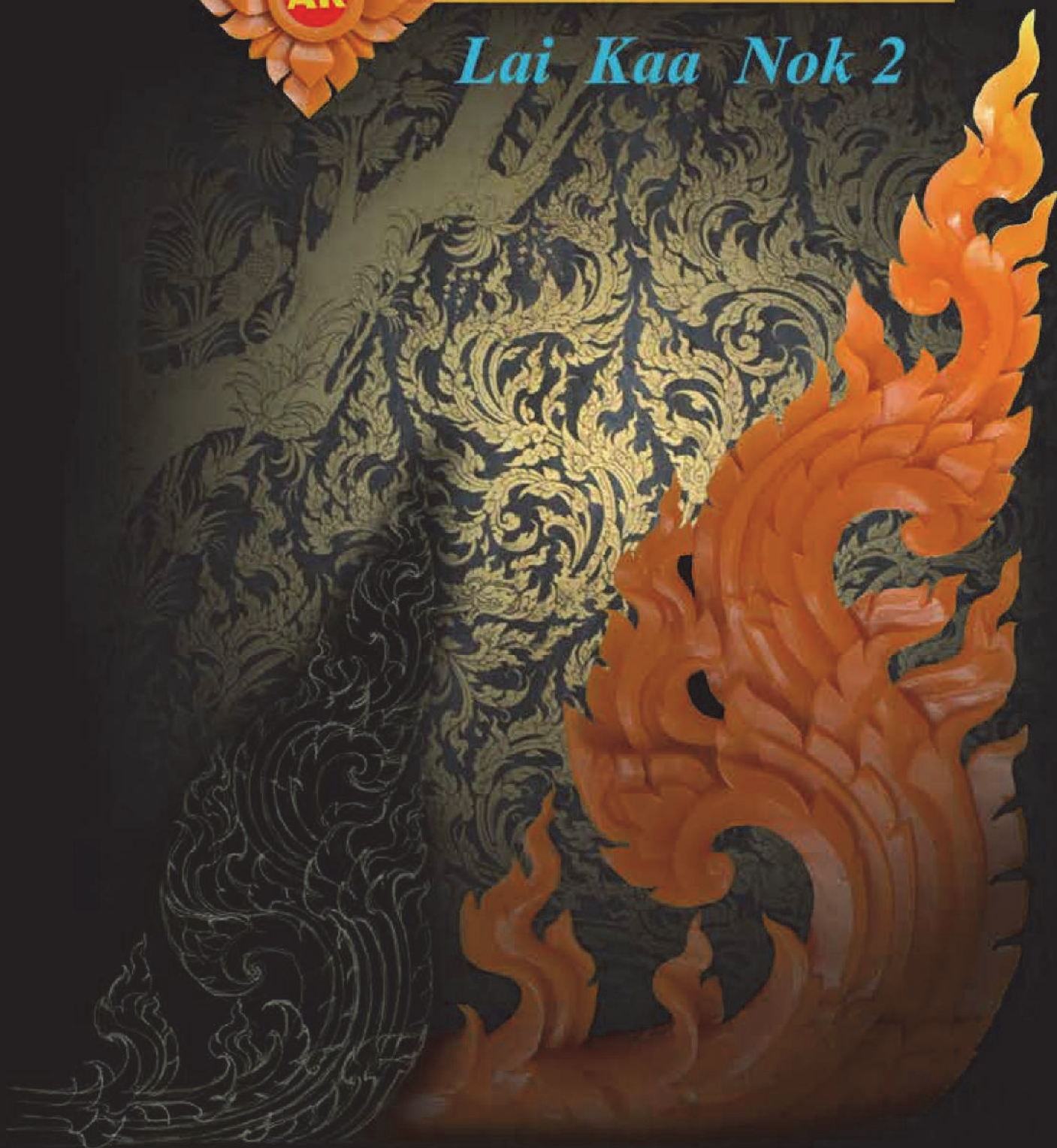

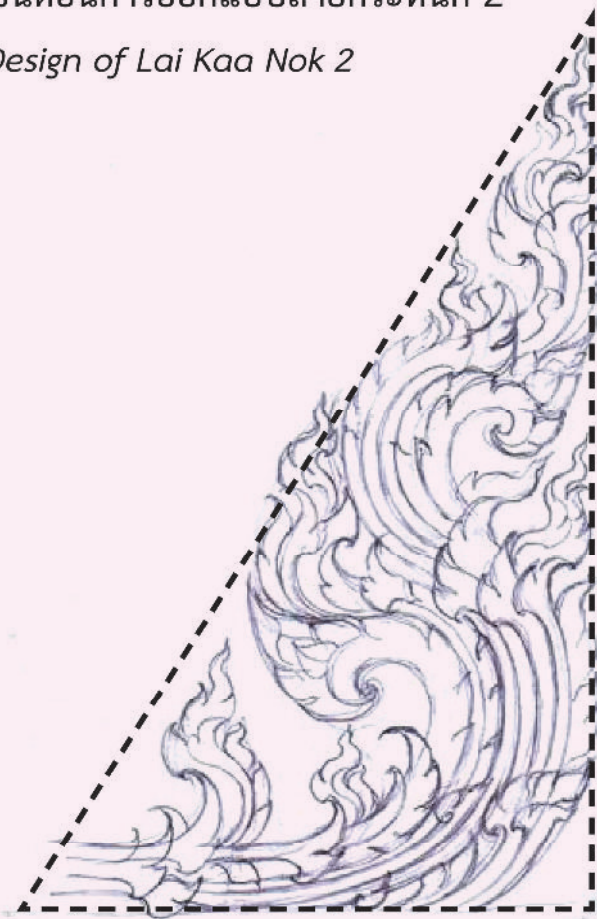
ลายกระหนก 2

Lai Kaa Nok 2

1. ขั้นตอนการออกแบบลายกระหนก 2

1. Design of Lai Kaa Nok 2

2. ขั้นตอนการทำพิมพ์ และหล่อเทียนพิมพ์

2. Candle molding

3. ขั้นตอนการลอกลาย

3. Pattern drawing

4. ขั้นตอนการแกะลาย

4. Carving

4.1 เซาะร่องลายตัวกอบด้านล่าง ออกจากตัวกระหนก

4.1 Start carving at the husk.

4.2 แกะลายละเอียดตัวเหงาด้านนอกสุด

4.2 Carve the shade.

4.3 เซาะร่องแยกตัวประกบ
และกาบออกจากตัวเหงา

4.3 *Slide a piece of wax to
separate the shade
from the husk and
the composer.*

4.4 แกะลายละเอียดตัวประกบ
และกาบ

4.4 *Carve the line at the
composer and the husk.*

4.5 แกะลายละเอียดด้วยยอด
ที่เป็นตัวกระหนกเล็กๆ
อีกหนึ่งตัว

*4.5 Carve the top and
another Kaa Nok.*

ลายกระหนก 3

Lai Kaa Nok 3

1. ขั้นตอนการออกแบบลายกระหนก 3

1. Design of Lai Kaa Nok 3

2. ขั้นตอนการทำพิมพ์ และหล่อเทียนเทพิมพ์

2. Candle molding

3. ขั้นตอนการลอกลาย

3. Pattern drawing

4. ขั้นตอนการแกะลาย

4. Carving

4.1 เซาะร่องลายตัวกาบ ด้านล่างออกจากตัว กระหนก

4.1 Carve the husk at
the bottom.

4.2 แกะลายละเอียดตัวหงา

4.2 Carve the shade.

4.3 แกะลายละเอียดตัวประกอบและตัวยอด

*4.3 Carve the line at the composer
and the top parts.*

ลายก้านขดออกช่อกระหนก

Lai Gankod Oacho Kaa Nok

1. ขั้นตอนการออกแบบลายก้านขดออกช่อกระหนก

1. Design of Lai Gankod Oacho Kaa Nok

2. ขั้นตอนการทำพิมพ์ และหล่อเทียนเทพิมพ์

2. Candle molding

3. ขั้นตอนการลอกลาย

3. Pattern drawing

4. ขั้นตอนการแกะลาย

4. Carving

4.1 เซาะร่องพื้นลายออกให้เหลือ

เฉพาะตัวลาย

4.1 Cut the wax and leave only the line part.

4.2 แกะลายกาบช่วงโคนเกลาย

4.2 Start carving at the final part.

4.3 แกะเกลายรอบนอก

ตามแบบทั้งหมด

4.3 Carve the round part.

4.4 แกะลายกระหนกด้านใน โดยเริ่มจากตัวหงา

4.4 Carve Lai Kaa Nok by staring at the shade.

4.5 แกะลายกระหนกด้านใน ตัวประกบ
กาบ และตัวยอด

4.5 Carve the husk, the composer
and the top of Kaa Nok.

ลายก้านขดออกช่อหางโต

Lai Gankod Oacho Hangto

1. ขั้นตอนการออกแบบลายก้านขดอกช่อหางโต

1. Design of Lai Gankod Oacho Hangto

2. ขั้นตอนการทำพิมพ์ และหล่อเทียนพิมพ์

2. Candle molding

3. ขั้นตอนการลอกลาย

3. Pattern drawing

4. ขั้นตอนการแกะลาย

4. Carving

4.1 เซาะร่องพื้นลายออกให้เหลือ
เฉพาะตัวลาย

4.1 Cut the wax and leave
only the line part.

4.2 แกะลายกาบช่วงโคนเกลาย

4.2 Carve the final part.

4.3 แกะเกลาลายรอบนอก โดยเซาะร่องลายระหว่างเกลากับลายให้เกิดมิติสูง ต่ำ

4.3 Carve the round part to make dimensions.

4.4 แกะรายละเอียดตัวลายและเถาลาย

4.4 Carve the line as the pattern.

4.5 แกะรายละเอียดช่องทางโต

4.5 Carve Cho Hangto.

ลายก้านขดออกช่อกระหนกหัวสิงห์

Lai Gankod Oacho Kaa Nok Huasing

1. ขั้นตอนการออกแบบลายก้านขดออกช่อกระหนกหัวสิงห์

1. Design of Gankod Oacho Kaa Nok Huasing

2. ขั้นตอนการทำพิมพ์ และหล่อเทียนพิมพ์

2. Candle molding

3. ขั้นตอนการลอกลาย

3. Pattern drawing

4. ขั้นตอนการแกะลาย

4. Carving

4.1 เซาะร่องพื้นลายออกให้เหลือเฉพาะตัวลาย

4.1 Cut the wax and leave only the line part.

4.2 แกะลายและเกลายให้เกิดระนาบสูงต่ำ

4.2 Carve the round part and chip off the surface for dimensions.

4.3 แกะรายละเอียดตัวลายและเถาลาย

4.3 Carve the line as the pattern.

4.4 แกะรายละเอียดช่วงตัวราชสีห์
โดยเริ่มจากตัวกระหนก

4.4 *Carve Sing (lion) part by
starting at Kaa Nok.*

4.5 แกะรายละเอียดช่วงลำตัว และหัวสิงห์

4.5 Carve the body and head of Sing

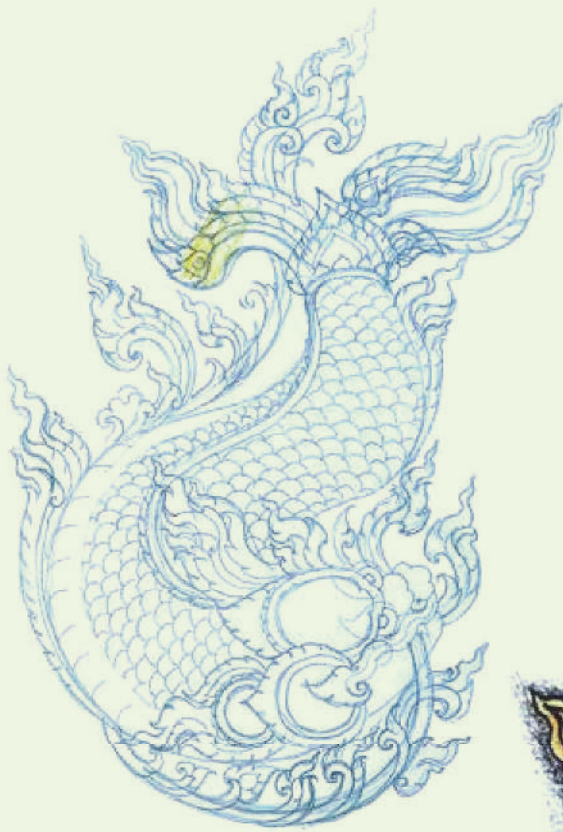

สัตว์หิมพานต์ประกอบลายกระหนก

Himavanta creatures for Lai Kaa Nok

1. ขั้นตอนการออกแบบสัตว์หิมพานต์
ประกอบลายกระหนก

1. *Design of Himavanta creatures
for Lai Kaa Nok*

2. ขั้นตอนการทำพิมพ์ และหล่อเทียนเทพิมพ์

2. Candle molding

3. ขั้นตอนการลอกลาย

3. Pattern drawing

4. ขั้นตอนการแกะลาย

4. Carving

4.1 เชาะร่องลึกส่วนตัวลายให้ต่ำกว่าตัวปลา เพื่อสร้างมิติ ทำให้ตัวปลาดูเด่นขึ้น สูงขึ้น

4.1 Make the base, the fish part is in front of it.

4.2 แกะลายละเอียดตัวลาย

4.2 Carve the base.

4.3 แกะลายละเอียดส่วนหางปลา

4.3 Carve the fish tail.

4.4 แกะลายละเอียดส่วนหัวและลำตัว
4.4 Carve the fish's head and body.

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. (2541). *งานช่างแกะช่างสลักในท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : ประชาชน.
- แน่นน้อย ปัญจพรรค, สมชาย ณ นครพนม. (2535). *ศิลปะไม้แกะสลัก สุโขทัย อโยธยา รัตนโกสินทร์*. กรุงเทพฯ : เรืองมัย.
- ประดับ ก้อนแก้ว. (2531). *เทียนพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี : ประวัติ การจัดทำและ การประกวด*. (ม.ป.พ.).
- วุฒิชัย พรหมมะลา. (2546). *การเขียนลายไทยด้วยเครยอง*. กรุงเทพฯ : มิตรสัมพันธ์ กราฟฟิค.
- วุฒิชัย พรหมมะลา. (2547). *ลายไทยเพื่อการออกแบบ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค.
- สมคิด สอนอาจ. (2546). *เล่าขานตำนานเทียน*. อุบลราชธานี : ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป.

References

- Fine Arts Department. (1998). *Chanchang keasalak nai thongthin* [Carved Works by Local Carvers]. Bangkok : Prachachon.
- Konkeaw, P. (1988). *Tianphansa jangwat Ubonratchathani: Prawat Kanjudtham Leakanprakaud* [Candle Festival in Ubonratchathani: History Carving and Competition]. (No date of publication)
- Panchapan, N. & Na Nakhonphanom, S. (1992). *Sinlapa mai keasalak Sukhothai Ayutthaya Rattanakosin* [Arts of Wood Carving of Sukhothai, Ayutthaya, and Rattanakosin]. Bangkok. Rengrom.
- Prmmala. W. (2003), *Kankean lai Thai duay crayong* [Thai Drawing by Crayons]. Bangkok. Mitsamphan Graphics.
- Prmmala. W. (2003), *Lai Thai peau kan ookpab* [Thai Patterns for Design]. (2nd ed.). Bangkok. Mitsamphan Graphics.
- Sornard, S. (2003). *Laokan tamnan tian* [The Candle Story]. Ubonratchathani. Yongsawat Intergroup.

ព្រឹត្តិបត្រ

Appendix

ออกแบบลาย และขยายแบบลาย
Pattern design

ทำพิมพ์และหล่อเทียนเทพิมพ์
Candle molding

แกะสลักต้นเทียนมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ร่วมกับ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี
*Carved candle by Ubon Ratchathani University and Ubon Ratchathani
Vocational College*

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายสุรัชย์ ศรีไส
วัน เดือน ปี เกิด	17 กันยายน 2508
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	149 หมู่ 17 ตำบลแสนสุข อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
ตำแหน่ง	นักวิชาการโสตทัศนศึกษา ข้าราชการพิเศษ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ประวัติการศึกษา	2527 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (หัตถกรรม) วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี 2529 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (จิตรกรรมไทย) สถาบันเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาวิทยาเขตเพาะช่าง 2539 ครุศาสตรบัณฑิต (ศิลปศึกษา) สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี
ประวัติการทำงาน	2529-2534 นายช่างศิลปกรรม งานอนุรักษ์จิตรกรรมและประติมากรรมติดที่ กองโบราณคดี กรมศิลปากร 2534-2536 นายช่างศิลป์ ระดับ 2 แผนกประชาสัมพันธ์ สำนักงานกลาง สภาอากาศไทย 2536 นายช่างศิลป์ ระดับ 2 ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 2540 นักวิชาการโสตทัศนศึกษา ระดับ 3 งานประชาสัมพันธ์ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ปัจจุบัน นักวิชาการโสตทัศนศึกษา ข้าราชการพิเศษ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ผลงานทางวิชาการ	- บทความทางวิชาการ วารสาร “สาร มอบ.” จำนวน 20 เรื่อง - บทความ “การปิดทองในงานศิลปะไทย” วารสารคณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 ตุลาคม 2549-พฤษภาคม 2550 หน้า 93-95 - บทความวิชาการ “อุปแต้มวัดทุ่งศรีเมืองกับวิถีชุมชนอีสาน” วารสารวัฒนธรรมศิลปสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ปีที่ 8 ประจำเดือน มกราคม-ธันวาคม 2556 หน้า 1-10 - บทความวิชาการ “หอไตรวัดทุ่งศรีเมือง ศิลปกรรมชิ้นเอกของชาวอีสาน” วารสารเมืองโบราณ ปีที่ 40 ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม 2557 หน้า 60-67 2554 จัดทำหนังสือ “หอไตรวัดทุ่งศรีเมือง” ร่วมกับอาจารย์อานวย วรพงษ์ธร จำนวนพิมพ์ 500 เล่ม 2555 จัดทำหนังสือ “จิตรกรรมฝาผนัง หอพระพุทธรูป วัดทุ่งศรีเมือง” จำนวนพิมพ์ 500 เล่ม 2561 จัดทำหนังสือ “ตู้พระธรรมในจังหวัดอุบลราชธานี” จำนวนพิมพ์ 15 เล่ม
ผลงานอื่นๆ	2528- 2529 ร่วมแสดงผลงานศิลปะ “งานวันเกิดเพาะช่าง” 2528 รางวัลผลงานดีเด่นอันดับที่ 2 การแสดงผลงานศิลปกรรม เนื่องในงาน “วันเกิดเพาะช่าง” 2539 ร่วมแสดงผลงานศิลปะ “นิทรรศการศิลปกรรม ของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี” 2541 - ปัจจุบัน กรรมการตัดสินต้นเทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี 2542 ร่วมแสดงผลงานศิลปะ “นิทรรศการคินภูมิปัญญาสู่มาตุภูมิ เอลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาส พระราชพิธีมหามงคล เอลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542” วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี 2548 - ปัจจุบัน กรรมการตัดสินวาดภาพ “สัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ” คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 2548 - ปัจจุบัน กรรมการตัดสินวาดภาพ “งานเกษตรอีสานใต้” คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 2548 ร่วมแสดงผลงานศิลปะ “การเสวนาทางวิชาการวิถีสันติภาพบ้านอีสาน อดีต-ปัจจุบัน-อนาคต” คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 2560 ร่วมแสดงผลงานศิลปะ “ราชธานีแห่งศิลปะ” เซ็นทรัลพลาซา อุบลราชธานี

Author Biography

Name	Surachai Srisai
Date of Birth	17 September 1965
Place of Birth	Muang District, Ubon Ratchathani Province
Address	149 Village No. 17 Sansuk Sub District, Warinchamrap District, Ubon Ratchathani Province
Career	Audio-Visual Technical Officer, Senior Professional Level at The Office of Academic Resources, Ubon Ratchathani University
Educational Background	1984 Certification (Handicraft) Ubon Ratchathani Vocational College 1986 Diploma in Arts & Crafts (Thai Painting) Poh-Chang College of Arts & Crafts, Bangkok 1996 Bachelor of Education (Art Education) Rajabhat Institute Ubonratchathani
Work Experiences	1986-1991 Art Technician at Division of Conservation Painting and Sculpture, Department of Fine Arts 1991-1993 Graphic Designer, Higher Level at Public Relations, Central Office, The Thai Red Cross Society 1993 Graphic Designer, Higher Level at The Office of Academic Resources, Ubon Ratchathani University 1997 Advisory Level Public Relations, The Office of President, Ubon Ratchathani University At the Present Audio-Visual Technical Officer, Senior Professional Level at The Office of Academic Resources, Ubon Ratchathani University
Academic Works	- 20 articles on Journal of Ubon Ratchathani University - Article titled Kan pid thong nai silapa Thai [Attaching gold in Thai Arts] on Journal of the Faculty of Applied Arts and Design, Ubon Ratchathani University, Year 1, Volume 1, October 2006-May 2007, Page 93-95 - Article titled Hoobtarn Wat Thung Sri Muang kab withee chumchon Isan [Painting at Wat Thung Sri Muang and Isan Livelihood] Culture & Art Journal Year 8 January December 2013, Page 1-10 - Article titled Hoothri Wat Thung Sri Muang Silaprakam Chinee khong chao Isan [The Scriptures Hall of Wat Thung Sri Muang : The Masterpiece by Isan People] Muang Boran Journal, Year 40, Volume 1, January - March 2014, Page 60-67 2011 Published a book titled Hoothri Wat Thung Sri Muang [The Scriptures Hall of Wat Thung Sri Muang] with a co-author, Mr. Amnauy Worapongsathon, amount of published: 500 2012 Published a book titled Jittrakham Pharphanung horpraputhabath Wat Thung Sri Muang [Mural Painting in Buddha's footprint, Wat Thung Sri Muang] amount of published: 500 2018 Published a book titled Toohpratham nai changwat Ubonratchathani [Dhamma Book Chest in Ubonratchathani]
Other works	1985-1986 Participated in the event of the date of establishment of Poh-Chang 1985 The second Outstanding award at the arts exhibition at event of the date of establishment of Poh-Chang 1996 Presented an art work at arts exhibition of students of the Faculty of Art Education, Ubon Ratchathani Rajabhat University 1998 - present A Judge for candle competition at Ubonratchathani 1999 Presented an art work at an art exhibition for the King's 72nd Birthday Anniversary on 5th December 1999 at Ubon Ratchathani Vocational College 2005-present A judge for painting at Science Week Event, the Faculty of Science, Ubon Ratchathani University 2005-present A judge for painting at Agricultural Fair, the Faculty of Agriculture, Ubon Ratchathani University 2005 Presented an art work at Seminar on Crisis of Isan Arts: Past-Present- Future, at the Faculty of Arts, Ubon Ratchathani University 2017 Presented an art work at Kingdom of Arts, at Central Plaza Ubonratchathani

**ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี**

๑ 85 ถนนสดลมารักษ์ ตำบลเมืองศรีโค อำเภอวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี 34190

๒ 0 4 5 3 5 3 1 4 8

Educational Technology Division

The Office of Academic Resources, Ubon Ratchathani University

๑ 85 Sathonlamark Road, Muangsrikai, Warinchamrap
Ubonratchathani 34190 Thailand

๒ + 6 6 4 5 3 5 3 1 4 8